

חשבוונאות פיננסית מתקדמת א'

מועד ב' - 6.6.19

ג' סיוון תשע"ט

חלק א'

מרצים: אלי פאר, רו"ח

זמן בחינה: שלוש שעות וחצי

חומר עזר: מחשבון, תקני דיווח כספי בינלאומיים ותקני חשבוונאות

בינלאומיים מתורגמים לעברית מהדורת 2016, 2017 או 2018 בלבד.

מותר השימוש בספרי המקור בלבד. קיים איסור על כיתוב בתקן.

קיימת אפשרות למירקור וקיימת אפשרות לדגלונים הכוללים

מספר תקן בלבד. שימוש בצילומים או בחומר נוסף אסור בהחלט!

הוראות לנבחן: בשאלות הרב ברירה עליך לפעול לפי ההנחיות בשאלון רב הברירה

בשאלות הפתוחות - כתוב בכתב יד ברור, הכן תשובות מנומקות,

מתומצתות באופן ענייני, תוך שימת דגש על העיקר.

קיים איסור להתקשר למרצה במהלך המבחן - במידה שלדעתכם

קיימות טעויות, יש להניח הנחות!!!

בתום חלק א' - הפסקה של 30 דקות.

בהצלחה!

שאלה מספר 1 – 16 נקודות – הטבות לעובדים

חברת "ניצחון" בע"מ הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "החברה"). החברה פועלת בתחום השיווק הקמעונאי של מזון בגבולות ישראל. להלן חלק מהנתונים כפי שהופיעו בביאור 15 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, בקשר עם הטבות לעובדים:

...

ביאור 15 – הטבות לעובדים

א. הטבות לאחר סיום העסקה

1. תכנית הטבה מוגדרת

א) התחייבות בגין פיצויי פרישה ופיטורים

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורים בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובדיה בעת פיטורים ובנסיבות נוספות אשר ייחשבו כפיטורים (כדוגמת פרישה בגין זקנה, פטירה, מצב בריאותי לקוי ועוד). עובד אשר הועסק על ידי החברה לפחות במשך שנה אחת ברציפות ופוטר לאחר התקופה האמורה (לרבות עזיבה אחרת בנסיבות נוספות אשר ייחשבו כפיטורים כאמור לעיל), זכאי לפיצויי פיטורים. שיעור הפיצויים המנוי בחוק הוא סכום המשכורת האחרונה של העובד כפול מספר שנות העבודה שעבד העובד, כאשר חלק של שנה מזכה את העובד בפיצויים יחסיים לינאריים. החברה מחויבת בהפקדת סכומים מינימאלית לקרן פנסיה, אשר עומדת בהגדרת נכסי תכנית בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 19 – 'הטבות עובד' (להלן: "IAS 19"), בכדי להבטיח את צבירתם של פיצויי הפיטורים המגיעים לעובדים כאמור לעיל.

ב) הנחות אקטואריות עיקריות ששימשו בקביעת הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת:

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2016</u>	<u>2017</u>	
1%	0.5%	שיעור היוון שנתי
2%	1%	שיעור שנתי ממוצע לגידול חזוי בשכר

2. תכנית הפקדה מוגדרת

א) לחברה קיימת תכנית פיצויים לעובדים בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, ביחס לעובדים אשר בחרו לחתום על סעיף זה בהסכם העסקתם. החברה מפקידה באופן שוטף בקרן פנסיה $8\frac{1}{3}\%$ מהשכר החודשי של העובד. הפקדות שוטפות אלה פוטרות את החברה מכל התחייבות נוספת לפיצויי פיטורים לעובד בגינו בוצעו ההפקדות. העובד זכאי לקבל את הכספים בקרן הפנסיה בין אם הוא פוטר ובין אם הוא התפטר.

ב) להלן סכומים שהוכרו כהוצאה בגין תכנית הפקדה מוגדרת (בש"ח):

<u>לשנה שהסתיימה ביום</u>		
<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2017</u>	
594,000	690,400	הוצאה בגין תכניות להפקדה מוגדרת

ב. הטבות עובדים לזמן קצר

1. כללי

ההטבות לזמן קצר כוללות את שכר העבודה השוטף שטרם שולם והטבות בגין ימי חופשה. בהתאם לחוק חופשה שנתית וצו הרחבה להסכם קיבוצי בענף רשתות שיווק המזון, זכאים עובדי החברה ל-14 ימי חופשה בתשלום בגין כל שנת עבודה. העובד רשאי לנצל את ימי החופשה שצבר בשנה מסוימת במהלך אותה שנה או במהלך השנה שאחריה בלבד. ימי חופשה מנוצלים קודם מהזכאות בשנה השוטפת ולאחר מכן מיתרה כלשהי שהועברה מהשנה הקודמת (בסיס LIFO). עובד שחדל לעבוד בטרם ניצל את יתרת ימי החופשה שצבר (בגין השנה הקודמת ו/או בגין השנה השוטפת), זכאי לתשלום מלא בגין יתרת ימי החופשה הנ"ל.

2. יתרת ההטבות לזמן קצר (בש"ח):

<u>לשנה שהסתיימה ביום</u>		
<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2017</u>	
1,404,500	1,336,500	משכורת שטרם שולמה
??	??	הטבות בגין ימי חופשה
??	??	סה"כ

נתונים נוספים:

1. בשנת 2017 רשמה החברה בדוח על תזרימי המזומנים במסגרת נספח א' (התאמות לתזרימי המזומנים מפעילות שוטפת), התאמה בגין גידול בסך ההתחייבויות להטבות לעובדים נטו כמתואר לעיל (לרבות השינוי הנובע מעלות הריבית נטו) בסך של 324,286 ש"ח (למען הסר ספק, הגידול המתואר הינו בגין כלל תכניות ההטבה לעובדים של החברה, המתוארות לעיל).

2. נכון ליום 31.12.2016 מועסקות בחברה 108 עובדות לפי הפירוט הבא:

<u>מספר עובדות</u>	<u>שייכות לתכנית</u>	<u>שכר ממוצע לעובדת בשנת 2016</u>	<u>ותק ממוצע בחברה לעובדת ליום 31.12.2016</u>	<u>צפי ממוצע לפרישה לעובדת</u>
90	הטבה מוגדרת	9,000 ש"ח	3 שנים	* 31.12.2035
18	הפקדה מוגדרת	33,000 ש"ח	5 שנים	31.12.2022

* מועד הפרישה הינו מועד המזכה את העובדות בתשלום פיצויים.

3. נכון ליום 31.12.2017 מועסקות בחברה 90 עובדות לפי הפירוט הבא:

<u>מס' עובדות</u>	<u>שייכות לתכנית</u>	<u>שכר ממוצע לעובדת בשנת 2017</u>	<u>ותק ממוצע בחברה לעובדת ליום 31.12.2017</u>	<u>צפי ממוצע לפרישה לעובדת</u>
70	הטבה מוגדרת	9,230 ש"ח	4 שנים	* 31.12.2035
20	הפקדה מוגדרת	34,520 ש"ח	4.6 שנים	31.12.2028

* מועד הפרישה הינו מועד המזכה את העובדות בתשלום פיצויים.

4. בכל התקופות, החברה לא צפתה עזיבות של עובדות בשנים 2017-2018.

5. הטבות בגין ימי חופשה מחושבות לפי סכום המשכורת החודשית בשנה בה נוצלו ימי החופשה (יש להניח כי אין עלויות נלוות לשכר). בחודש יש כ- 25 ימי עבודה. יתרת ימי חופשה ממוצעת לעובדת שטרם נוצלה נכון ליום 31.12.2016 הינה 4 ימים (הן לגבי עובדות בתכנית הטבה מוגדרת והן לגבי עובדות בתכנית הפקדה מוגדרת). צפי לניצול ממוצע של סך ימי חופשה לעובדת בשנים 2017 ו- 2018 הינו 16 ימים ו- 17 ימים, בהתאמה. ניצול ממוצע של סך ימי חופשה בפועל לעובדת בשנת 2017 היה 10 ימים. למען הסר ספק, הטבות בגין ימי חופשה מחושבות עבור כל עובדות החברה (הן לגבי עובדות בתכנית הטבה מוגדרת והן לגבי עובדות בתכנית הפקדה מוגדרת).

6. העלאת שכר לעובדות נעשית בתחילת כל שנה. השיעור השנתי הממוצע לגידול חזוי בשכר כל העובדות לימים 31.12.2016 ו- 31.12.2017 הינו 2% ו-1% בהתאמה.

7. ביום 1.1.2017 נקלטו 2 עובדות חדשות אשר שייכות לתכנית הפקדה מוגדרת.

8. הפקדות לקרן הפנסיה עבור תכנית הטבה מוגדרת נעשות ביום 1.7 של כל שנה.

9. הפקדות לקרן הפנסיה עבור תכנית הפקדה מוגדרת נעשות ביום 31.12 של כל שנה (גם בגין שכר דצמבר) ולא קיים עודף הפקדות על הסכום אותו יש לשלם בהתאם לתכנית.

10. ביום 1.10.2017 פוטרו במפתיע 20 עובדות אשר נכללו בתכנית הטבה מוגדרת והפיצויים להן הן זכאיות שולמו באותו היום. 70% מתוך הפיצויים אשר שולמו לאותן עובדות בהתאם לתכנית הוצאו מתוך ההפקדות בקרן הפנסיה, ויתר הסכום שולם מקופת החברה.

11. על מנת לתמרץ את העובדות אשר נכללות בתכנית הטבה מוגדרת חתמה החברה ביום 31.12.2017 על תיקון להסכמי ההעסקה של כל העובדות הנכללות בתכנית זו. על פי התיקון תוגדל ההטבה לעובדות כך שהן יהיו זכאיות בעת פטורים (לרבות בנסיבות נוספות אשר ייחשבו כפיטורים כאמור לעיל) להטבה נוספת בשיעור קבוע מהשכר החודשי האחרון מוכפל במספר שנות העבודה.

12. השווי ההוגן של נכסי התוכנית להטבה מוגדרת הסתכם בימים 31.12.2016 ו- 31.12.2017 לכ- 2,800,000 ש"ח ו- 3,150,000 ש"ח, בהתאמה.

13. על פי תנאי תכנית ההטבה המוגדרת, לחברה אין זכות להחזר כספי מנכסי התוכנית, גם לא לאחר סילוק כל התחייבויות החברה בגין התכנית. נכון ליום 31.12.2017 קיימת לחברה הטבה כלכלית זמינה בצורה של קיטון בהפקדות העתידיות מעבר להפקדות המינימאליות הנדרשות על פי חוק בסך של 120,000 ש"ח בלבד (במונחי ערך נוכחי).

14. יש להתעלם מהשפעת המס.

15. ריבית לתקופה הקצרה משנה מחושבת לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

16. להלן התנועה בהתחייבות (נכס) נטו בתכנית הטבה מוגדרת לשנת 2017 :

<u>התחייבות</u>	<u>שווי הוגן של נכסי</u>	<u>ערך נוכחי של</u>
<u>(נכס) נטו</u>	<u>התכנית/תקרת הנכס</u>	<u>ההתחייבות</u>
		יתרה ליום 1.1.2017
		עלות שירות שוטף
		הפקדות לתוכנית
(594,864)		הטבות ששולמו לעובדות שפרשו
(214,583)		הוצאות (הכנסות) ריבית
		עלות שירותי עבר
		מדידה מחדש :
		שינויים בהנחות אקטואריות
		תשואה של נכסי התוכנית
		השפעת תקרת הנכס
		יתרה ליום 31.12.2017

נדרש :

להשלים את התנועה בהתחייבות (נכס) נטו בתכנית הטבה מוגדרת לשנת 2017 המוצגת בנתון

נוסף 16 לעיל.

שאלה מספר 2 - 10 נקודות - הכנסות מחוזים עם לקוחות

חברת אור וחשמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה ישראלית העוסקת באספקת חשמל ללקוחותיה באמצעות תחנות כוח אשר בבעלותה בתמורה לסכום קבוע לקילו-וואט. יש להניח כי תחנות הכוח הן בשליטת החברה.

החברה משווקת את פעילותה לחברות ולגופים פרטיים על ידי אנשי מכירות אשר זכאים לעמלות שונות עבור חתימה על חוזה חדש עם לקוח קיים או עם לקוח חדש.

ביום 30.6.18 (להלן: "מועד תחילת החוזה") חתמה החברה על חוזה לאספקת חשמל עם חברה ציבורית גדולה העוסקת בתחום האנרגיה ואשר נדרשת לחשמל על מנת להפעיל את מפעליה הרבים (להלן: "הלקוח") למשך 3 שנים (להלן: "החוזה").

יש להניח כי:

1. אין אפשרות לבטל או לחדש את החוזה.
2. קיום מחויבות הביצוע של החברה כלפי הלקוח הינו ליניארי על פני תקופת החוזה.
3. העסקה הינה רווחית לחברה.
4. החוזה אינו עולה לכדי חכירה.

להלן עלויות שונות בהן נשאה/תישא החברה בגין חוזה:

1. ביום 30.4.18 שילמה החברה סך של 10,000 ש"ח בגין כרטיסי טיסה לצורך פגישת מנכ"ל החברה עם מנכ"ל הלקוח בארה"ב. הלקוח התחייב להחזיר סכום זה לחברה גם אם החוזה לא יושג. ביום 1.6.18 שילם הלקוח את עלות כרטיסי הטיסה לחברה.
2. החברה התחייבה לשלם ביום 31.12.19 סך של 30,000 ש"ח לאיש המכירות אשר גרם באופן ישיר להצלחת החתימה על החוזה (להלן: "איש המכירות"). סכום זה ישולם לאיש המכירות גם אם יעזוב את החברה לפני מועד התשלום בפועל. למען הסר ספק, איש המכירות זכאי לתגמול האמור אך ורק בגין כך שהוא גרם באופן ישיר להצלחת החתימה על החוזה.
3. החברה התחייבה לשלם סכום חד פעמי בסך 25,000 ש"ח אשר ישולם לאיש המכירות במידה והלקוח ירכוש מעל 500,000 קילו-וואט בתקופה של שנתיים ממועד תחילת החוזה (גם במידה והלקוח ירכוש מעל כמות זו בתקופה של פחות משנתיים, התשלום לאיש המכירות ישולם לו רק כעבור שנתיים ממועד תחילת החוזה, וזאת גם אם איש המכירות יעזוב את החברה לפני מועד התשלום). עד ליום 31.12.18 רכש הלקוח כ- 150,000 קילו-וואט.

לצורך הפשטות יש להניח כי שיעור ההיוון זניח.

נדרש:

לפרט, לנמק ולצטט ממקורות רלוונטיים לגבי הטיפול החשבונאי (הכרה ומדידה) בהן נשאה/תישא החברה במסגרת החוזה. בתשובתכם, יש לציין את השפעת עלויות אלו על הדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31.12.2018 ועל דוח רווח והפסד של החברה לשנת 2018. אין

צורך לחשב מספרית את הסכומים כאמור, וכן, לא נדרש לנתח את אופן ההכרה והמדידה של ההכנסה בגין החוזה.

שאלה מספר 3 - שאלון רב ברירה - 24 נקודות

בחלק זה 8 מקבצי שאלות, יש לענות על כולן.
כל מקבץ מורכב מ- 4 שאלות, לגבי כל שאלה בנפרד יש לקבוע האם היא נכונה או לא נכונה.
משקל מקבצי השאלות זהה – 3 נקודות למקבץ, כאשר כל תשובה נכונה לשאלה במקבץ מזכה בחצי נקודה, ובמידה וכל ארבע התשובות לשאלות במקבץ נכונות, תינתן נקודה נוספת.
את התשובות לשאלות יש לסמן בדף התשובות בלבד.
אם סימנת יותר מתשובה אחת – התשובה תיפסל!
יתקבלו תשובות שנכתבו על גבי דף התשובות בלבד. לא ייבדקו תשובות שלא ייכתבו בדף המיועד לכך.
סימון תשובות בטופס הבחינה לא יהווה בסיס לערעור.
יש להחזיר את דף התשובות ביחד עם טופס הבחינה, אחרת הבחינה לא תיבדק.
נא לשים לב כי דף התשובות מוכן לטופס בחינה של 6 תשובות. בבחינה זו יש 2 תשובות לכל היותר.
יש להקפיד למלא את התשובות במקום הנכון!
בהצלחה!

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

ביום 1.1.2018 אישר הדירקטוריון של חברת יוסף בע"מ (להלן: "חברת יוסף") תכנית להענקת 2,000 כתבי אופציה (להלן "כתבי האופציה") לכל אחד מחמשת המנהלים הבכירים בחברת יוסף (להלן: "המנהלים" ו-"המענק", בהתאמה). ההענקה מותנית בהשלמת תקופת שירות בת 5 שנים החל מאותו יום (קרי, עד ליום 31.12.2022). כל כתב אופציה ניתן למימוש בתום תקופת ההבשלה למשך שנתיים למניה רגילה אחת של חברת יוסף תמורת תוספת מימוש בסך 15 ש"ח.

חברת זבולון בע"מ (להלן: "חברת זבולון") החזיקה ב- 80,000 מניות רגילות של חברת יוסף, לאורך כל שנת 2018. למען הסר ספק, לאורך כל שנת 2018 חברת זבולון שולטת בחברת יוסף.

להלן נתונים מתוך הביאורים של החברות בקשר לחישובי הרווח הבסיסי למניה לשנת 2018:

דוחות כספיים מאוחדים של חברת זבולון	דוחות כספיים עצמאיים של חברת יוסף	
480,000	300,000	רווח בסיסי המיוחס לבעלים של החברה (בש"ח)
10,000	100,000	ממוצע משוקלל של מספר מניות רגילות מונפקות

נתונים נוספים:

1. נכון ליום 31.12.2018 כל המנהלים מועסקים בחברת יוסף, אולם צפוי ש- 4 עובדים בלבד ישלימו את תקופת השירות הנדרשת על מנת לקבל את כתבי האופציה. יש להניח כי תחזית זו צפויה להישאר בעינה גם ביום 31.12.2019 וכי עזיבת המנהל אשר צפוי לעזוב את חברת יוסף לא צפויה להיות בשנת 2019. למען הסר ספק, נכון ליום 31.12.2019 כל המנהלים מועסקים בחברת יוסף.
2. חברת יוסף הכירה בדוחותיה הכספיים העצמאיים בהוצאות שכר עבודה בגין המענק בשנת 2018 בסך 12,000 ש"ח.
3. לחברת יוסף ולחברת זבולון אין מכשירים הניתנים להמרה למניות רגילות פרט למענק כאמור בחברת יוסף.
4. המחיר הממוצע של מניה רגילה אחת של חברת יוסף לשנת 2018 הינו 25 ש"ח וחברת יוסף צופה שבשנת 2019 המחיר הממוצע יהיה דומה.
5. השווי ההוגן של כתב אופציה אחד נכון ליום 31.12.2018 הינו 12 ש"ח, וחברת יוסף צופה ששווי לא ישתנה במהלך שנת 2019.
6. שתי החברות מיישמות את כללי ה- IFRS.
7. בשתי החברות לא בוצעו הנפקות של מניות רגילות לאורך כל שנת 2018.
8. יש להניח כי חברת יוסף וחברת זבולון צפויות להיות רווחיות בשנת 2019.
9. יש להתעלם מהשפעת המס.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לכתבי האופציה:

שאלה מספר 1:

אם חברת יוסף רוצה להקטין את סכום ההוצאות שיוכרו בדוח הכספי העצמאי שלה בגין המענק של כתבי האופציות בשנת 2019 לעומת שנת 2018, היא יכולה לשנות את תנאי המענק ביום 31.12.2018 כך שבמקום כתבי אופציות העובדים יקבלו מזומנים בשווי כתבי האופציות (למען הסר ספק, כל התנאים האחרים של המענק יישארו ללא שינוי).

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 2:

אם חברת יוסף רוצה להגדיל את הרווח המדולל למניה בדוחות הכספיים העצמאיים שלה בשנת 2019 לעומת שנת 2018, היא יכולה לשנות את תנאי המענק ביום 31.12.2018 כך שבמקום כתבי אופציות העובדים יקבלו מזומנים בשווי כתבי האופציות (למען הסר ספק, כל התנאים האחרים של המענק יישארו ללא שינוי).

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 3:

כתוצאה מהמענק של כתבי האופציות הרווח המדולל למניה בדוחות הכספיים המאוחדים שהציגה חברת זבולון בשנת 2018 נמוך מהרווח הבסיסי למניה ב- 0.38 ש"ח.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 4:

במידה וחברת יוסף תבטל את המענק של כתבי האופציות ביום 1.1.2019, יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים של חברת זבולון תקטן כתוצאה מהביטול בסכום של 9,600 ש"ח.

א. נכון.

ב. לא נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

להלן תנועות לשנת 2017 של התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד המהווה תכנית הטבה מוגדרת (להלן: "התכנית") ובשווי ההוגן של נכסי התכנית המיוחסים לתכנית בלבד (להלן: "נכסי התכנית"), כפי שהוצגו בביאורים לדוחות הכספיים של חברת מאיר בע"מ (להלן: "החברה"):

תנועה בהתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד המהווה תכנית הטבה מוגדרת (באלפי ש"ח):

יתרה לתחילת השנה	60,248
עלות שירות שוטף	9,837
הוצאות ריבית	2,472
הפסד אקטוארי הנובע משינויים בהנחות פיננסיות	1,773
רווח אקטוארי הנובע מתיאומים בהתאם לניסיון	(702)
הטבות ששולמו	<u>(11,454)</u>
יתרה לסוף השנה	62,174

תנועה בשווי ההוגן של נכסי התכנית (באלפי ש"ח):

יתרה לתחילת השנה	53,402
הכנסות ריבית על נכסי התכנית	2,211
מדידה מחדש של נכסי התכנית	725
הפקדות מעסיק (הופקדו בסוף השנה)	8,374
הטבות ששולמו	<u>(9,353)</u>
יתרה לסוף השנה	55,359

נתונים נוספים:

- יש להתעלם מהשלכות המס.
- יש להניח כי החברה אינה מעניקה הטבות עובדים נוספות (מלבד תשלומי שכר שוטפים), וכי היא אינה מפקידה סכומים נוספים לצורך תשלומי הטבות עובדים, מעבר למתואר לעיל.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לתכנית ההטבה המוגדרת ולנכסי התכנית בגינה:

שאלה מספר 5:

סך ההוצאות שיוכרו בדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2017 בגין התחייבות התכנית, ונכסי התכנית הינו 10,098 אלפי ש"ח. בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31.12.2017 תוצג בהכרח יתרת קרן הון בגין התכנית ונכסי התכנית בסך 346 אלפי ש"ח בחובה.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 6:

סעיף הוצאות המימון בדוח רווח והפסד לשנת 2017 יכללו בהכרח הוצאות ריבית נטו בגין התכנית ונכסי התכנית בסך 261 אלפי ש"ח.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 7:

סך ההפסד הכולל שהוכר בדוח על הרווח הכולל של החברה לשנת 2017 בגין התכנית, ונכסי התכנית הינו 10,444 אלפי ש"ח.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 8:

שיעור ההיוון אשר נעשה בו שימוש לצורך חישוב התחייבות התכנית, ונכסי התכנית ליום 31.12.2016 אינו נמוך מ- 4.103%.

א. נכון.

ב. לא נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

חברת "דוני בע"מ" (להלן: "החברה") הוקמה ביום 1.1.2016 ומיישמת את כללי החשבונאות הבינלאומיים (IFRS). מטבע הפעילות של החברה הינו השקל החדש.

נכון ליום 31.12.2018, החברה מחזיקה בשתי חברות בנות (להלן: "החברות הבנות").

להלן נתונים חלקיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ליום 31.12.2018 ולשנה שהסתיימה באותו מועד:

<u>לשנה שנסתיימה ביום</u>			<u>רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות החברה:</u>
<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2018</u>	
ש"ח			
1.63	1.95	?	רווח נקי בסיסי למניה
1.63	1.84	1.99	רווח נקי מדולל למניה

מיוחס לבעלי מניות החברה								
הון מניות	פרמיה על מניות	מניות באוצר	יתרת רווח	קרן בגין אופציות רגילות	אופציות חוב להמרה	קרן בגין אופציית אגרות	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
							סה"כ	
							סה"כ	
							סה"כ	
מבוקר								
אלפי ש"ח								
65,769	274,303	(7,983)	201,312	203	1,056	534,660	1,392	536,052
-	-	-	123,040	-	-	123,040	(93)	122,947
-	-	-	-	-	657	657	-	657
-	211	-	-	-	(211)	-	-	-
5,000	20,968	-	-	-	-	25,968	-	25,968
70,769	295,482	(7,983)	324,352	203	1,502	684,325	1,299	685,624
יתרה ל-31.12.2018								
רווח (הפסד) נקי								
הנפקת אגרות חוב עם מרכיב המרה למניות רגילות								
פירעון אגרות חוב עם מרכיב המרה למניות רגילות								
הנפקת מניות רגילות								
יתרה ל-31.12.2018								

יתרה ל-1.1.2018

רווח (הפסד) נקי

הנפקת אגרות חוב עם מרכיב המרה למניות רגילות

פירעון אגרות חוב עם מרכיב המרה למניות רגילות

הנפקת מניות רגילות

יתרה ל-31.12.2018

נתונים נוספים:

- לא בוצעו עסקאות פנימיות בין החברה לבין החברות הבנות שלה (או בין החברות הבנות עצמן) מאז ומעולם.
- אף אחת מהחברות הבנות לא מחזיקה בניירות ערך של החברה.
- החברה מודדת השקעה בחברות בנות בדוחותיה הכספיים הנפרדים בהתאם למודל העלות.
- החברה הנפיקה מאז מועד הקמתה שני סוגים של ניירות ערך המירים למניות רגילות של החברה בלבד – כתבי אופציות ואגרות חוב להמרה, כמפורט בדוח על השינויים בהון המאוחד של החברה לשנת 2018.
- הנפקת המניות הרגילות בשנת 2018 אשר ביצעה החברה נעשתה לפי שווין ההוגן של המניות המונפקות.
- התקבול בגין הנפקת המניות והתשלום בגין רכישת המניות באוצר בוצעו בד בבד עם העברת המניות.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לנתונים שלעיל:

שאלה מספר 9:

בהתייחס להוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 33 (IAS 33) ולנתוני השאלה, ניתן לומר כי ייתכן שהנפקת המניות הרגילות אשר ביצעה החברה בשנת 2018 לא השפיעה על סכום הרווח הבסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות החברה לשנת 2018.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 10:

בהינתן שרכישת המניות באוצר שביצעה החברה לא הייתה בהתאם לשווי ההוגן של מניותיה במועד רכישתן, ניתן לומר כי רכישה זו גרמה לפער בין הרווח הבסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות החברה לבין הרווח המדולל למניה המיוחס לבעלי מניות החברה, בשנה בה נרכשו המניות.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 11:

ההנפקה של כתבי האופציות של החברה הייתה בוודאות בשנת 2017.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 12:

הרווח הבסיסי למניה של החברה בדוחותיה הכספיים הנפרדים לשנת 2018 בוודאות גבוה מהרווח הבסיסי למניה של החברה המיוחס לבעלי מניות החברה בדוחותיה הכספיים המאוחדים לשנת 2018.

א. לא נכון.

ב. נכון.

להלן ארבע שאלות הנוגעים למסגרת המושגית החדשה לדיווח כספי (להלן: "המסגרת

המושגית"):

שאלה מספר 13:

בהתאם למסגרת המושגית התחייבות מוגדרת בתור מחויבות קיימת בהווה הנובעת כתוצאה מאירוע או עסקה שהיו בעבר ואשר סילוקה חזוי לגרום להעברת משאבים כלכליים בעתיד.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 14:

בהתאם למסגרת המושגית, בכדי שאינפורמציה בדוחות הכספיים תהיה רלוונטית עליה להיות בעלת ערך חיזוי וגם בעלת ערך מאשר (מאמת) (שני תנאים במצטבר).

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 15:

בהתאם למסגרת המושגית, בעת בחירת בסיס המדידה לנכס או להתחייבות יש לתת משקל רב יותר להשלכות בסיס המדידה על תוצאות החברה (דוח על הרווח הכולל) מאשר להשלכות על יתרת הנכסים, נטו של החברה (דוח על המצב הכספי).

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 16:

בהתאם למסגרת המושגית, ייתכן שישות המדווחת דוחות כספיים אינה מהווה ישות משפטית נפרדת.

א. נכון.

ב. לא נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

חברת "ליה" בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ביום 1.1.2017 (להלן: "מועד הרכישה") רכשה החברה 80% מהון המניות הרגילות של חברת לורי בע"מ (להלן: "לורי") והחל מאותו המועד ועד ליום 31.12.2018 (כולל) החברה שולטת בלורי.

להלן הדוח על השינויים בהון המאוחד של החברה לשנת 2018 (באלפי ש"ח)

הון מניות	פרמיה על מניות	עודפים	קרן הון תשלום מבוסס מניות	קרן הון עסקאות עם המיעוט	סה"כ הון בעלי מניות חברת האם	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון מאוחד	
10	90	500	-	-	600	200	800	31.12.2017
		75			75	25	100	רווח כולל
			100	(10)	90	20	110	תשלום מבוסס מניות
10	90	575	100	(10)	765	245	1,010	31.12.2018

נתונים נוספים:

1. בכל התקופות, עסקאות תשלום מבוסס מניות מסולקות במכשירים ההוניים של החברה או של לורי בלבד. כמו כן, בכל התקופות, עסקאות תשלום מבוסס מניות מסולקות על ידי החברה או על ידי לורי בלבד.
2. עסקאות תשלום מבוסס מניות מתבצעות עם עובדים בלבד.
3. בכל עסקאות תשלום מבוסס מניות העובדים נדרשים (בין היתר) להשלים תקופת שירות בת 5 שנים.
4. החל ממועד הרכישה לא היו שינויים בשיעורי ההחזקה של החברה במניות הרגילות של לורי.
5. יש להתעלם מהשפעת המס.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לנתונים שלעיל:

שאלה מספר 17:

ייתכן כי בשנת 2018 ניתן (בין היתר) מענק תשלום מבוסס מניות לעובדי לורי ואשר מסולק על ידי החברה במכשירים ההוניים של החברה.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 18:

לא ייתכן כי בשנת 2018 היה קיים מענק תשלום מבוסס מניות אחד בלבד אשר מסולק במלואו על ידי החברה או על ידי לורי.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 19:

ייתכן כי בשנת 2018 ניתן (בין היתר) מענק תשלום מבוסס מניות לעובדי לורי ואשר מסולק על ידי לורי במכשירים ההוניים של החברה.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 20:

ייתכן כי בשנת 2017 ניתן (בין היתר) מענק תשלום מבוסס מניות לעובדי החברה ואשר מסולק על ידי החברה במכשירים ההוניים של החברה.

א. נכון.

ב. לא נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

חברת "שפיר הנדסה ותעשייה בע"מ" (להלן: "החברה") הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

במסגרת הביאורים לדוחותיה הכספיים לשנת 2017, מציגת החברה כדלקמן:

..."

"החברה התקשרה בהסדרים מבוססי זיכיון בשיטות ה- (BOT) Build, Operate, Transfer

להקמה, בנייה ותפעול של תשתית מסוג כבישים, חלוקת גז, חניונים, ומבני ציבור.

ביום 12 בפברואר 2017 חתמה חברה מאוחדת של החברה (להלן: "הזכיון") על הסכם זיכיון עם מדינת ישראל למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ותחזוקה, למשך 34 שנים מיום 10.9.2017 של המקטע הצפוני של כביש 6 בין יוקנעם לצומת סומך (להלן: "המיזם"). המעבר במקטע הצפוני של כביש 6 יהיה כרוך בתשלום אגרה בהתאם להוראות הסכם הזיכיון. סכום האגרה ייקבע על ידי המדינה ולא יהיה ניתן לשינוי על ידי הזכיון. הקמת המיזם הושלמה על ידי החברה ביום 30.12.2018.

במהלך תקופת הזיכיון, תקנה המדינה לזכיון את הזכות להקמת ולהפעלת מיזם חוצה ישראל צפון לרבות גביית כספים מהמשתמשים בכביש, כאשר בתום תקופת הזיכיון יחזיר הזכיון את המיזם למדינה ללא תמורה.

במסגרת ההסכם נקבע כי הזכיון יקבל מהמדינה בגין שירותי ההקמה סכום של 555 מיליון ש"ח על פני תקופת הפעלת הכביש. לחברה ישנה זכות בלתי מותנית לקבלת סכום זה. בנוסף, במשך תקופת ההפעלה של הכביש, יהיה הזכיון זכאי להכנסה הנובעת מגביית אגרה ממשתמשי הכביש, כאמור לעיל.

עוד נקבע כי החברה מחויבת להקמה ותפעול של הכביש בהתאם לתנאים שנקבעו בהסדר הזיכיון על ידי המדינה.

..."

להלן ארבע שאלות הנוגעות לנתונים שלעיל:

שאלה מספר 21:

יש להכיר בנכס פיננסי בדוחותיה הכספיים המאוחדים של החברה לשנת 2018 בגין המיזם.

ג. נכון.

ד. לא נכון.

שאלה מספר 22:

יש להכיר בנכס בלתי מוחשי בדוחותיה הכספיים המאוחדים של החברה לשנת 2018 בגין המיזם.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 23:

החברה תכיר בהכנסות בדוחותיה הכספיים המאוחדים בגין המיזם רק בתקופת ההקמה.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 24:

לאורך תקופת הפעלת המיזם החברה תכיר בהכרח בהוצאות הפחתה מצטברות בסך של 555 מיליון ש"ח.

א. לא נכון.

ב. נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

חברת "דניה סיבוס" בע"מ (להלן: "דניה") מחזיקה בשיעור של 74.2% מהון המניות הרגילות של חברת "אפריקה מגורים" (להלן: "החברה"), חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, החל ממועד הקמת החברה.

ביום 1.1.2016 החברה הנפיקה 600,000 ש"ח ערך נקוב של אגרות חוב. קרן אגרות החוב נפרעת בתשלום אחד ביום 31.12.2021, ונושאת ריבית שנתית של 4% המשולמת בסוף כל שנה החל מיום 31.12.16. ריבית השוק של אגרות החוב דומות במועד ההנפקה הייתה 5%.

30% מאגרות החוב שהונפקו נרכשו על ידי משקיעים פרטיים (אשר אינם מחזיקים במניות רגילות של החברה) (להלן: "החלק המוחזק על ידי הציבור"), והיתרה נרכשה על ידי דניה.

בשנת 2018 החברה נקלעה לקשיים פיננסיים, ובעקבות כך הציעה למחזיקי אגרות החוב כי החוב יומר למניות רגילות של החברה בנות 1 ש"ח ערך נקוב, כל אחת. מחזיקי אגרות החוב נתנו את הסכמתם העקרונית ונפתח משא ומתן על יחס ההמרה למניות. יש להניח כי עד לאותו יום החברה שילמה את תשלומי הריבית במלואם.

ביום 31.12.2018 (מיד לאחר תשלום הריבית המלא) (להלן: "מועד החתימה על ההסכם"), הצדדים הגיעו להסכמה כי היחס יהיה 60:1 (קרי, כל 60 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב יומרו למניה רגילה אחת של החברה בת 1 ש"ח ערך נקוב) וחתמו על ההסכם (להלן: "ההסכם"). באותו היום החברה הנפיקה את המניות הרגילות ואגרות החוב נמחקו ממסחר.

יש להניח כי דניה שולטת בחברה בכל נקודת זמן (גם לאחר המרת אגרות החוב למניות החברה).

מחיר מניה רגילה אחת של החברה ביום 31.12.2018 היה 50 ש"ח. ריבית השוק של אגרות החוב ביום 31.12.2018 הינה 15%. יש להניח כי נתונים אלו הם מהימנים.

יש להתעלם מהשפעת המס.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לנתונים שלעיל:

שאלה מספר 25:

במועד החתימה על ההסכם החברה תכיר בגין ההסכם ובגין החלק המוחזק על ידי הציבור בלבד ברווח בדוחותיה הכספיים העצמאיים לשנת 2018 בסך של 25,098 ש"ח. (למען הסר ספק, בהיגד זה אין כל צורך להתייחס להשפעה של ההסכם בגין החלק המוחזק על ידי דניה).

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 26:

במועד החתימה על ההסכם החברה תכיר בדוחותיה הכספיים העצמאיים לשנת 2018 בגין ההסכם בכללותו (לרבות בגין החלק אשר מוחזק על ידי דניה) בגידול בהון העצמי בסך של 583,661 ש"ח.

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 27:

במועד החתימה על ההסכם, דניה בהכרח תכיר בגין ההסכם בדוחותיה הכספיים המאוחדים לשנת 2018 בגידול בהון העצמי המיוחס לבעלים בסך של 175,098 ש"ח.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 28:

אילו אגרות החוב היו מונפקות מלכתחילה עם אופציית המרה למניות רגילות של החברה, הרי שבכל מקרה החברה לא תכיר בגין ההסכם ברווח בדוחותיה הכספיים העצמאיים לשנת 2018, זאת ללא קשר ליחס ההמרה המקורי שנקבע במועד ההנפקה.

א. נכון.

ב. לא נכון.

הנתונים רלוונטיים למקבץ השאלות הבא:

חברה א' בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה אשר עוסקת במכירה של מטבחים תעשייתיים. כחלק מכך, החברה עוסקת בתהליכי הייבוא, ההובלה והשיווק הכרוכים במכירת המטבחים.

יש להניח כי הובלת מטבח תעשייתי ללקוח, וכן, ביצוע ההרכבה שלו, אינן מהוות פעולות מורכבות, וקיימים בנמצא מובילים אשר מסוגלים לבצע פעולות אלה.

ביום 15.3.2020, חתמה החברה על חוזה עם לקוח לאספקת שני מטבחים תעשייתיים נפרדים (להלן "המטבחים") המיועדים לשני חדרי אוכל של בית מלון מסוים (להלן "המלון"), לרבות הובלתם עד לבית המלון והרכבתם (להלן "החוזה"). במסגרת החוזה, נקבע כי:

- א. החברה מחויבת להעביר את המטבחים לבית המלון ולהרכיבם עד ליום 15.6.2020.
- ב. החברה זכאית לקבל את מלוא התשלום בגין אספקת שני המטבחים (לרבות שירותי ההובלה וההרכבה) 30 ימים לאחר השלמת ההרכבה של שניהם (יש להניח כי עד להשלמת ההרכבה של שני המטבחים לחברה לא קיימת זכות לתשלום הניתנת לאכיפה בגין השירותים והמוצרים שסיפקה).

נכון ליום 31.3.2020, החברה העבירה ללקוח רק את אחד המטבחים וטרם הרכיבה אותו (להלן: "המטבח הראשון"). יובהר, כי ממועד האספקה של המטבח, הלקוח רשאי להרכיבו בעצמו, להשתמש בו, למכור אותו וכיוצא באלה.

ביום 15.6.2020, החברה העבירה ללקוח את המטבח השני, והרכיבה את שני המטבחים. נכון ליום 30.6.2020 הלקוח טרם העביר את התשלום בגין החוזה לחברה.

למעט אם נאמר במפורש אחרת, יש להניח כי שני מטבחים הינם בלתי תלויים זה בזה. כמו כן, יש להניח כי בכל התקופות שיעור ההיוון הינו 0%.

להלן ארבע שאלות הנוגעות לנתונים שלעיל:

שאלה מספר 29:

בדוחותיה הכספיים של החברה, תוכר ברבעון הראשון לשנת 2020 הכנסה בגין אספקת המטבח הראשון והובלתו בלבד, בעוד שברבעון השני לשנת 2020 תוכר יתר ההכנסה בגין חוזה זה (קרי, הרכבת המטבח הראשון, וכן אספקה, הובלה והרכבה של המטבח השני).

א. נכון.

ב. לא נכון.

שאלה מספר 30:

בדוחותיה הכספיים של החברה, תוכר הכנסה בגין החוזה בכללותו (קרי, בגין אספקה, הובלה והרכבה של המטבח הראשון והשני) ברבעון השני לשנת 2020 בלבד.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 31:

בדוחותיה הכספיים של החברה, הן לתום הרבעון הראשון לשנת 2020 והן לתום הרבעון השני לשנת 2020, תיכלל יתרת נכסי חוזה בגין החוזה המתואר בשאלה.

א. לא נכון.

ב. נכון.

שאלה מספר 32:

תחת ההנחה (לצורך היגד זה בלבד) כי שני המטבחים המתוארים בשאלה מהווים למעשה חלקים המותאמים באופן ייחודי האחד לשני, ואשר אמורים להרכיב מטבח משולב אחד גדול (ולא שני מטבחים בלתי תלויים), כך שלא ניתן להפיק בנקל תועלת מהותית משימוש באחד מהם בנפרד מהשני, וכי שווי שירותי ההובלה וההרכבה הינו זניח, אזי בדוחותיה הכספיים של החברה, לתום הרבעון הראשון לשנת 2020, תיכלל יתרת נכסי חוזה בגין החוזה המתואר בשאלה.

א. לא נכון.

ב. נכון.

חשבוונאות פיננסית מתקדמת א'

מועד ב' - 6.6.19

ג' סיוון תשע"ט

חלק ב'

מרצים:

אלי פאר, רו"ח

זמן בחינה:

שלוש שעות וארבעים וחמש דקות

חומר עזר:

מחשבון, תקני דיווח כספי בינלאומיים ותקני חשבוונאות
בינלאומיים מתורגמים לעברית מהדורות 2016, 2017 או 2018 בלבד.
מותר השימוש בספרי המקור בלבד. קיים איסור על כיתוב בתקן.
קיימת אפשרות למירקור וקיימת אפשרות לדגלונים הכוללים
מספר תקן בלבד. שימוש בצילומים או בחומר נוסף אסור בהחלט!
בשאלות הרב ברירה עליך לפעול לפי ההנחיות בשאלון רב הברירה
בשאלות הפתוחות - כתוב בכתב יד ברור, הכן תשובות מנומקות,
מתומצתות באופן ענייני, תוך שימת דגש על העיקר.

הוראות לנבחן:

**קיים איסור להתקשר למרצה במהלך המבחן - במידה שלדעתכם
קיימות טעויות, יש להניח הנחות!!!**

בתום חלק א' - הפסקה של 30 דקות.

בהצלחה!

שאלה מספר 4 – 18 נקודות – דוח תזרים מזומנים

חברת אורנית בע"מ (להלן: "החברה") פועלת במישרין ובאמצעות חברות מוחזקות בענף הנגרות. מטבע הפעילות של החברה הינו ש"ח.

להלן יתרות מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי של החברה לימים 31.12.17 ו- 31.12.18, בש"ח:

<u>31.12.18</u>	<u>31.12.17</u>	
402,900	-	פיקדון לזמן קצר**

*ביום 1.7.18 הפקידה החברה 100,000 דולר בפיקדון דולרי הנושא ריבית שנתית בשיעור של 4%. הפיקדון הופקד לתקופה של חצי שנה וייפדה לחשבון העובר ושב של החברה ביום 1.1.19. היתרה ליום 31.12.18 לעיל (402,900 ₪) כוללת ריבית שנצברה.

להלן נתונים אודות ההשקעות של החברה בחברות מוחזקות:

השקעה בחברת OREN Ltd

1. החברה מחזיקה ב- 100% מהון המניות של "OREN Ltd" (להלן: "אורן") החל ממועד הקמתה, 1.1.15. חברת אורן פועלת בארה"ב ומטבע הפעילות שלה הינו דולר. להלן הדוחות על המצב הכספי של אורן לימים 31.12.17 ו- 31.12.18, בדולר:

<u>31.12.18</u>	<u>31.12.17</u>	
25,000	30,000	מזומנים ושווי מזומנים
60,000	50,000	לקוחות וחייבים
130,000	120,000	רכוש קבוע
(20,000)	(35,000)	ספקים
(30,000)	(20,000)	זכאים ויתרות זכות
(100,000)	(100,000)	הון מניות
(65,000)	(45,000)	עודפים

2. ביום 1.7.18 רכשה חברת אורן ציוד נוסף (רכוש קבוע) במחיר של 20,000 דולר. על פי הסכם הרכישה, מחצית מהתמורה תשולם במזומן במועד הרכישה ומחצית בתום 90 יום ממועד הרכישה (יש להניח כי מדובר בתנאי אשראי מקובלים בשוק). הציוד מופחת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים ללא ערך שייר.

3. ביום 1.10.18 הכריזה וחילקה חברת אורן דיבידנד בסך של 10,000 דולר במזומן.

השקעה בחברת BAMBUK Ltd

א. ביום 1.7.18 (להלן בסעיף זה: "מועד הרכישה") רכשה החברה 100% מהון המניות של חברת BAMBUK Ltd בע"מ (להלן: "במבוק"). חברת במבוק פועלת באירופה ומטבע הפעילות שלה הינו **אירו**. תמורת הרכישה תשולם כדלקמן:

i. סכום של 60,000 אירו ישולם ביום 1.8.18. לצורך פשטות יש להניח בסעיף זה בלבד כי שיעור ההיוון הינו 0%.

ii. במידה ומכירותיה של במבוק החל ממועד הרכישה ועד ליום 31.12.18 תעלינה על סכום של 250,000 אירו, תשלם החברה למוכרים ביום 31.12.18 סכום נוסף בסך של 24,000 אירו. למועד הרכישה השווי ההוגן של התחייבות זו נאמד בסך 15,000 אירו. בפועל, מכירותיה של במבוק במהלך חודשים יולי עד דצמבר של שנת 2018 הסתכמו לסך של 300,000 אירו.

iii. במידה והרווח החשבונאי הנקי המצטבר של במבוק ממועד הרכישה ועד ליום 30.6.19 יהיה גבוה מ- 90,000 אירו, תשלם החברה למוכרים סכום נוסף של 50,000 אירו. שוויה ההוגן של התחייבות זו לימים 1.7.18 ו- 31.12.18 נאמד בסך של 20,000 אירו ו- 25,000 אירו, בהתאמה.

בגין רכישת במבוק, שילמה החברה עלויות משפטיות בסך 1,000 אירו. הסכום שולם במזומן במועד הרכישה.

ב. להלן הדוחות על המצב הכספי של במבוק לימים 1.7.18 ו- 31.12.18 (**באירו**):

<u>31.12.18</u>	<u>1.7.18</u>	
26,000	25,000	מזומנים ושווי מזומנים
60,000	40,000	לקוחות
20,000	35,000	מלאי
(15,000)	(20,000)	ספקים
(91,000)	(80,000)	הון עצמי

ג. שווים ההוגן של הנכסים וההתחייבות של במבוק למועד הרכישה תאם את ערכם בספרים, למעט מלאי א', אשר שוויו ההוגן גבוה מערכו בספרים ב- 1,500 אירו. מלאי א' מומש במלואו עד לסוף שנת 2018 ומכירות המלאי התפלגו באופן אחיד על פני התקופה.

ד. הרווח של במבוק למחצית השנייה של שנת 2018 מתפלג באופן אחיד על פני התקופה.

השקעה בחברת דקל בע"מ

1. חברת דקל בע"מ (להלן: "דקל") פועלת בישראל ומטבע הפעילות שלה הינו שקל. חברת דקל הוקמה על ידי שני בעלי מניות (להלן: "בעלי מניות בחברת דקל"). עד ליום 31.3.18 החזיק כל אחד מבעלי המניות בחברת דקל 50% מהון המניות שלה. כמו כן, ההסכם בין בעלי המניות בחברת דקל קובע כי לבעלי המניות בחברת דקל זכויות לנכסיה ומחויבות להתחייבויותיה, באופן יחסי לשיעורי ההחזקה שלהם (להלן: "הסכם בעלי המניות").
2. ביום 1.4.18 רכשה החברה מאחד מבעלי המניות בחברת דקל את חלקו (50%) בדקל תמורת 250,000 ₪ במזומן. הסכם בעלי המניות נותר ללא שינוי.
3. לחברת דקל חשבון עו"ש שקלי וחשבון עו"ש דולרי. בחשבון העו"ש הדולרי לא הייתה תנועה במהלך שנת 2018.
4. להלן תמצית הדוח על תזרימי המזומנים של חברת דקל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31.3.2018:

תזרים מזומנים מפעילות שוטפת (בש"ח)

100,000	רווח נקי לתקופה
60,000	התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
<u>160,000</u>	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(30,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
<u>39,800</u>	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
200	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים במט"ח
50,000	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
<u>220,000</u>	מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

נתונים נוספים:

- א. הרווח הנקי השנתי של חברות הקבוצה מתפלג באופן שווה על פני התקופה.
- ב. ריבית לתקופות קצרות משנה מחושבת בשיטת הריבית הפשוטה.
- ג. יש להתעלם מהשפעת המס.
- ד. להלן נתונים אודות שערי החליפין של הדולר לשקל ושל האירו לשקל לתאריכים נבחרים:

תאריך	שער חליפין דולר	שער חליפין אירו
31.12.2017	3.8 ₪.	4.8 ₪.
1.4.2018	3.82 ₪.	4.9 ₪.
1.7.2018	3.84 ₪.	5 ₪.
1.8.18	3.84 ₪.	5.1 ₪.
1.10.2018	3.87 ₪.	5.5 ₪.
31.12.2018	3.95 ₪.	5.6 ₪.
ממוצע 7-12.2018	3.9 ₪.	5.3 ₪.
ממוצע שנת 2018	3.88 ₪.	5.2 ₪.

נדרש:

1. להציג את הסעיפים הבאים בדוח רווח והפסד המאוחד של החברה לשנה שהסתיימה ביום

31.12.2018:

- הכנסות מריבית.
 - הכנסות בגין הפרשי שער.
 - הוצאות בגין הפרשי שער.
 - רווח או הפסד משינויים בשווי ההוגן של תמורה מותנית שהוכרה בצירוף עסקים.
2. לחשב ולהציג את ההשפעה של השינוי בשערי החליפין על המזומנים ושווי המזומנים המוחזקים במטבע חוץ (כנדרש בהתאם לסעיף 28 לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים) כפי שתוצג בדוח המאוחד על תזרימי המזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018.
3. לחשב את ההשפעה של רכישת 100% מהון המניות של במבוק שבוצעה ביום 1.7.2018 על דוח תזרימי המזומנים המאוחד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018. לצורך פתרון נדרש זה יש להתייחס לדברים הבאים:
- ההשפעה של הרכישה על סך תזרימי המזומנים מפעילות השקעה במועד הרכישה (1.7.2018).
 - ההשפעה של תשלום תמורת הרכישה (מרכיב המזומן ומרכיב התמורה המותנית) על סך תזרימי המזומנים במחצית השנייה של שנת 2018. יש לציין את סכום ההשפעה וכן את הפעילות שמושפעת מכל סכום.
4. לחשב את ההשפעה של רכישת 50% מהון המניות של דקל שבוצעה ביום 1.4.2018 על דוח תזרימי המזומנים המאוחד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018. לצורך פתרון נדרש זה יש לחשב אך ורק את ההשפעה של הרכישה על דוח תזרימי המזומנים ביום 1.4.2018 בלבד. יש לציין את סכום ההשפעה וכן את הפעילות שמושפעת מכל סכום.

שאלה מספר 5 – 20 נקודות – מכשירים פיננסיים ודוחות מאוחדים

1. חברת יובל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה ישראלית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

2. ביום 1.1.2019 רכשה החברה מצדדים שלישיים 48% (48,000 מניות) מהון המניות הרגילות של חברת זוסמן בע"מ (להלן: "זוסמן"), חברה ישראלית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

ביום 1.1.2019 רכשה החברה 90% (9,000 אופציות) מאופציות סדרה א' של חברת זוסמן. כתבי אופציות סדרה א' ניתנות למימוש למניות רגילות ביחס של 1:1 תמורת תוספת מימוש לא צמודה בסך של 10 ש"ח. כתבי האופציות הונפקו ביום 1.1.2018. כתבי האופציות ניתנות למימוש ממועד הנפקתן ועד ליום 1.1.2021. עד ליום 31.12.18 לא התבצעו מימושים. ביום 30.6.2019 מימשו כל בעלי האופציות סדרה א' (לרבות החברה) 20% מהאופציות שברשותם.

התמורה ששולמה עבור רכישת המניות והאופציות משקפת את השווי ההוגן של המכשירים ההוניים שנרכשו.

ביום 1.1.2019, תאם שווים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המזוהים של זוסמן לערכם הפנקסני, למעט האמור להלן:

א. תביעה משפטית - נכון ליום 1.1.2019 עומדת כנגד זוסמן תביעה שהוגשה על ידי אחד מספקיה לשעבר. לטענתו, החברה הפרה הסכמות בעל פה שהיו עמו לרכישות מלאי. בכל התקופות, לדעת יועציה המשפטיים של זוסמן לתביעה הנ"ל אין כל בסיס, וסיכוייה להידחות גבוהים מ-50%. שוויה ההוגן של התביעה ליום 1.1.2019 הינו 200,000 ש"ח. ביום 30.11.2019 התקבל פסק דין אשר דחה את התביעה כאמור.

ב. אגרות חוב לשלם - ביום 1.1.2018 הנפיקה זוסמן 100,000 ₪ ערך נקוב אגרות חוב לשלם. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 5% וכן הן נפרעות בעשרה תשלומים שנתיים שווים של קרן וריבית (שפיצר) החל מיום 31.12.2018. ריבית השוק השנתית לימים 1.1.2018 ו- 1.1.2019 הינה 5% ו-6%, בהתאמה.

סך המוניטין (100%) שנוצר בצירוף העסקים הסתכם לסך של 800,000 ש"ח.

3. במועד צירוף עסקים, החברה מודדת זכויות שאינן מקנות שליטה לפי שווי הוגן.

4. לחברה אין חברות בנות ו/או כלולות נוספות מעבר להשקעה בחברת זוסמן.

5. יש להניח כי לאורך כל שנת 2019 לחברה קיימת שליטה בזוסמן.

6. ביום 31.3.2019 הנפיקה החברה בבורסה 200,000 ₪ ערך נקוב אגרות חוב להמרה, הניתנות להמרה למניות ביחס של 1:20 (כל 20 ערך נקוב אגרות חוב ניתנות להמרה למניה אחת בת 1 ש"ח ע.נ.). אגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 8% כאשר הריבית משולמת ביום 1.4 בכל שנה החל מיום 1.4.2020. קרן אגרות החוב תיפרע כולה ביום 1.4.2024.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק השנתית לאגרות חוב דומות ללא זכות המרה והשווי ההוגן הכולל של אגרות החוב להמרה למועדים שונים:

תאריך	שווי הוגן (בש"ח)	ריבית השוק השנתית לאג"ח דומות ללא זכות המרה
31.3.2019	270,850	5%
30.6.2019	280,900	6%
31.12.2019	295,625	6.5%

ביום 31.3.2019, רכשה זוסמן בבורסה 10% מאגרות החוב להמרה שהנפיקה החברה.

7. ביום 30.6.2018 הנפיקה החברה 10,000 כתבי אופציות למניותיה. כל כתב אופציה ניתן למימוש למניה רגילה בת 1 ש"ח ע.נ., בתמורה לתוספת מימוש לא צמודה בסך של 20 ש"ח וזאת עד ליום 30.6.2020. ביום 30.6.2019 המירו לראשונה 1,000 בעלי אופציות את האופציות שברשותם למניות החברה. ביום 30.9.2019 רכשה זוסמן לראשונה 2,000 כתבי אופציות שהונפקו על ידי החברה לפי השווי ההוגן של כתבי האופציות שנרכשו.

8. להלן הרכב ההון העצמי של החברה ליום 31.12.2018 (בש"ח):

100,000	הון מניות (1 ש"ח ע.נ כ"א)
200,000	פרמיה
170,000	תקבולים בגין אופציות (ראה נתון 7 לעיל)
650,000	עודפים
1,120,000	סה"כ

9. הרווח הנקי של החברה בהתאם לדוחותיה הכספיים הנפרדים, לשנת 2019, הסתכם לסך של 1,013,000 ש"ח והתפלג באופן אחיד על פני השנה.

10. הרווח הנקי של זוסמן בהתאם לדוחותיה הכספיים העצמאיים לשנת 2019 הסתכם לסך של 700,000 ש"ח והוא התפלג באופן אחיד על פני השנה.

11. שיעור מס חברות ומס רווח הון בכל התקופות הינו 23%. מס הכנסה מודד השקעות לפי עלות וממסה בעת מכירה.

12. בדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ההשקעה במניות חברת זוסמן נוהלה על בסיס עלות.

13. יש לעגל אחוזים לאחוז השלם הקרוב.

14. כל הרכישות/ההנפקות של מניות/כתבי אופציות/אגרות חוב בוצעו לפי השווי ההוגן של המכשירים שנרכשו/הונפקו, אלא אם נאמר במפורש אחרת.

15. להלן השווי ההוגן של מניית זוסמן וכן של אופציה סדרה א' לתאריכים שונים (בש"ח):

<u>שווי מניה</u>	<u>שווי אופציה סדרה א'</u>	
25	19	1.1.2019
26	19.2	30.6.2019
25.5	19	30.9.2019
26.5	19.5	30.11.2019
26.8	19.7	31.12.2019

16. להלן השווי ההוגן של מניית החברה והאופציות שהונפקו על ידה לתאריכים שונים (בש"ח):

<u>שווי מניה</u>	<u>שווי אופציה</u>	
19	17	30.6.2018
45	35	1.1.2019
45	33	30.6.2019
45.5	31	30.9.2019
48.5	32	30.11.2019
48	32	31.12.2019

נדרש:

להציג את הדוח על השינויים בהון העצמי המאוחד של החברה לשנת 2019.

שאלה מספר 6 - 12 נקודות – מכשירים פיננסים ודוחות מאוחדים

חברת אמושקה בע"מ (להלן: "החברה") וחברת בבושקה (להלן: "בבושקה") הינן חברות ציבוריות הנסחרות בבורסה לניירות ערך בת"א. דוחותיהן הכספיים של החברה ושל בבושקה (להלן ביחד: "החברות") נערכים ומוצגים לפי כללי חשבונאות בינלאומיים IFRS. מטבע פעילותן של החברות הינו השקל החדש.

רכישת שליטה

ביום 1.1.2018 (להלן "מועד הרכישה"), רכשה החברה 80% מהון המניות המונפק והנפרע של בבושקה תמורת 500,000 ש"ח (הרכישה בוצעה לפי שווי הוגן). הונה העצמי של בבושקה לאותו מועד הסתכם לסך של 400,000 ש"ח. נכון למועד הרכישה, שווים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המזוהים של בבושקה תאם את ערכם הפנקסני.

הנפקת אופציית רכש

ביום 1.1.2017, הנפיקה בבושקה 5,000 אופציות רכש (CALL) על מניותיה, לתקופה של שנתיים תמורת שוויין ההוגן. על פי תנאי האופציות, מחזיקי האופציות יכולים לממש את האופציות למניות של בבושקה ביחס של 1:1 תמורת תוספת מימוש בסך 10 ש"ח (סילוק ברוטו). ביום 31.12.2019 פקעו כל אופציות הרכש מבלי שמומשו.

הנפקת אופציית מכר

ביום 1.7.2018, הנפיקה בבושקה 10,000 אופציות מכר (PUT) על מניותיה למשקיעים חיצוניים תמורת שוויין ההוגן. על פי תנאי האופציות, המחזיקים באופציות רשאים למכור לבבושקה 10,000 מניות (יחס של 1:1) של בבושקה ביום 31.12.2019 (וביום זה בלבד) תמורת 10 ש"ח לאופציה (סילוק ברוטו). ביום 31.12.2019 פקעו כל אופציות המכר מבלי שמומשו.

להלן נתונים לגביי שווי ההוגן של האופציות בשנים 2018-2019 (בש"ח):

<u>תאריך</u>	<u>שווי לאופציית רכש אחת</u>	<u>שווי לאופציית מכר אחת</u>
31.12.2016/1.1.2017	10	-
1.7.2017	6	-
31.12.2017/1.1.2018	12	-
1.7.2018	3	1.2
31.12.2018/1.1.2019	4	2
1.7.2019	6	3
31.12.2019/1.1.2020	0	0

נתונים נוספים

1. זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות לפי השווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו.
2. הרווח הנקי של החברה על פי דוחותיה הכספיים הנפרדים בשנת 2018 ובשנת 2019 הסכם לסך של 250,000 ש"ח (בכל שנה).
3. להלן הרכב הונה העצמי של החברה ליום 1.1.2018 :

הון מניות	20,000 ש"ח.
פרמיה	50,000 ש"ח.
עודפים	1,000,000 ש"ח.
4. הרווח הנקי של בבושקה על פי דוחותיה הכספיים העצמאיים בשנת 2018 ובשנת 2019 הסכם לסך של 50,000 ש"ח (בכל שנה). רווח זה אינו כולל את השפעת הרווחים/ההפסדים שנוצרו בגין אופציות המכר ו/או אופציות הרכש.
5. שיעור ההיוון השנתי של כל החברות בכל התקופות הינו 10%.
6. יש להניח כי החל מיום 1.1.2018 לחברה קיימת שליטה בחברת בבושקה בכל התקופות.
7. מעבר לנאמר בנתוני השאלה, לא התרחשו אירועים נוספים בחברות בשנים 2018-2019.
8. יש להתעלם מהשפעת המס.
9. בדוחותיה הכספיים הנפרדים של החברה, ההשקעה במניות בבושקה נמדדה לפי עלות.

נדרש

1. להציג את פקודות היומן שיירשמו בדוחותיה הכספיים העצמאיים של בבושקה בגין הטיפול החשבונאי באופציית הרכש ובאופציית המכר לשנים 2018-2019.
2. להציג את הדוח על השינויים בהון העצמי המאוחד של החברה לשנים 2018-2019.

פתרון שאלה בהטבות עובד - 16 נקודות

תנועה ההתחייבות (נכס) נטו בתוכנית להטבה מוגדרת לשנת 2017

הסבר	שווי הוגן של נכסי תוכנית/תקרת נכס	הסבר	ערך נוכחי של המחויבות	
התחייבות (נכס) נטו				יתרה ליום 1.1.2017
-130,242	(2)	2,800,000	(1)	-2,930,242
-986,515			(3)	-986,515
594,864	(4)	594,864		
214,583	(5)	-500,694	(5)	715,277
2,199	(6)	29,720	(6)	-27,521
-170,000			(7)	-170,000
				מדידה מחדש:
403,110			P.N.	403,110
226,110	(8)	226,110		
-34,109	(8)	-34,109		
120,000	(8)	3,115,891	(7)	-2,995,891
				31.12.2017

כללי

העובדות זכאיות להטבה בעת סיום העסקתן בחברה והיא משולמת גם בנסיבות שאינן רק פיטורין. לפיכך, ההטבה מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. הנדרש רלוונטי רק לגבי עובדות שלא חל עליהן סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. חלים על החברה סיכונים אקטואריים וסיכונים השקעה - תוכנית להטבה מוגדרת. עובדות שחל עליהן סעיף 14 - הסיכון הועבר מהחברה ועל כן נרשמות הוצאה רק בעת מחויבות להפקיד בקרן הפנסיה. אם ההפקדות בוצעו כסדרן הרי שאין התחייבות. אם ההפקדות היו בעודף הרי שיווצר נכס. לפי נתון 4 - אין התחייבות או נכס.

31.12.2017	31.12.2016	
70	90	עובדות:
9,230	9,000	שכר ממוצע:
1%	2%	צפי לעליה בשכר:
4	3	ותק:
18	19	שנים לקבלת מענק:
0.50%	1%	שיעור היוון:

הסבר 1

יתרת פתיחה התחייבות 31.12.16: $-2,930,242 = 90 \cdot (9,000 \cdot 1.02^{19 \cdot 3}) / 1.01^{19} =$

הסבר 2

שווי הוגן נתון בנדרש 12. היות שהתחייבות עולה על הנכס, אין רלוונטיות לתקרת הנכס.

הסבר 3

עלות שירות שוטף 2017: $-986,515 = 90 \cdot (9,000 \cdot 1.02^{19}) / 1.01^{18} =$

הסבר 4

ביום 1.7.2017 הפקידה החברה בנכסי התוכנית.

נתון בביאור 594,864

הסבר 5

ביום 1.10.17 פרשו עובדות.

70% מההטבות שולמו מנכסי התוכנית והיתרה מקופת החברה.

קיטון בהתחייבות: $715,277 = 214,583 / 30\%$
קיטון בנכסי תוכנית: $500,694 = 715,277 \cdot 70\%$

הסבר 6

עלות ריבית מתואמת בגין משיכות לעובדות שפרשו.

הכנסות ריבית מתואמות בגין משיכות לעובדות שפרשו ובגין הפקדות לנכסי תוכנית.

שינוי תוכנית מתרחשת בסוף השנה ולכן לא רלוונטי לחישוב הריבית.

עלות ריבית: $-27,521 = 2,930,232 \cdot 1\% - 715,275 \cdot (1.01^{40 \cdot 25} - 1)$
הכנסות ריבית: $29,720 = 2,800,000 \cdot 1\% + 594,864 \cdot (1.01^{40 \cdot 5} - 1) - 500,693 \cdot (1.01^{40 \cdot 25} - 1)$

אפשר גם למצוא את הכנסות הריבית נטו על ידי חישוב הריבית על ההתחייבות נטו, מתואמת להפקדות ולמשיכות שלא מנכסי התוכנית:

$-2,199 = 130,242 \cdot 1\% - 594,864 \cdot (1.01^{40 \cdot 5} - 1) - 0.3 \cdot 715,275 \cdot (1.01^{40 \cdot 25} - 1)$

הסבר 7

בדוח תזמ"ז נרשם גידול בהתאמות הדרושות להצגת תורמי מזומנים מפעילות שוטפת בגין סכומים הקשורים

להטבות עובדים בסך 324,482 ש"ח.

התאמות לרווח הינן בגין שני מצבים בהקשר זה: רישום הוצאות/הכנסות שאינן במזומן או תשלום מזומן ללא השפעה על הרווח או הפסד.

ראשית, נחשב את השינוי בהפרשה לחופשה כי ברור שמדובר בהוצאה שאין מאחוריה מזומן.

31.12.17	31.12.16	
70+20=	90+18=	סך העובדות בחברה:
14,850	13,000	שכר ממוצע:
594	520	שכר ליום:
4	4	ימים צבורים
3	2	צפי לניצול:
1%	2%	גידול חזוי בשכר
		יתרת פתיחה הפרשה לחופשה:
	-114,566	
	-161,984	יתרת סגירה הפרשה לחופשה:

התקבל גם פתרון של חישוב יתרת ההפרשה לחופשה לפי השכר בפועל ללא הצפי לגידול.

יתרת פתיחה הפרשה לחופשה: $112,320 = 108 \cdot 520 \cdot 2 =$
יתרת סגירה הפרשה לחופשה: $160,380 = 90 \cdot 594 \cdot 3 =$

נרצז את סך ההשפעה על ההתאמה לדוח התזרים ונחלץ את עלות שירותי העבר

קיטון במשכורת שטרם שולמה :	-68,000	1,336,500-1,404,500=
גידול בהטבות לחופשה :	47,417	161,984-114,566=
שינוי בהתחייבות נטו, ללא עלות שירותי עבר :	174,869	
עלות שירותי עבר	170,000	P.N.
סה"כ התאמות לדוח תזרים בגין הטבות עובד :	324,286	נטון
		נחיש לקבל גם פתרון בסכום של 169,357

יצוין כי הוצאות בגין תוכנית הפקדה מוגדרת לא משפיעות על ההתאמות לדוח תזרים, כי הן רשומות ברווח והפסד ואכן שולם עבורן מזומן. כמו כן, גם שינוי בהתחייבות נטו בגין מדידה מחדש לא משפיע - לא רשום ברווח והפסד ואין השפעה על התזרים (מבחינה טכנית יירשם בטור עזר).

כעת, נחשב את ההתחייבות דקה לפני שינוי התוכנית, לפי הנחות אקטואריות עדכניות :

$$\text{התחייבות 31.12.17} = -2,825,891 = 70^{\circ}(9,230^{\circ}1.01^{\circ}18^{\circ}4)/1.005^{\circ}18 =$$

$$\text{לפיכך ההתחייבות לסוף השנה היא: } -2,995,891 = 2,825,891 + 170,000 = \text{נחיש לקבל גם פתרון בסכום של 169,357}$$

הסבר 8

השווי ההוגן של נכסי התוכנית הינו 3,200,000 ולכן בנטו מקבלים נכס.

לאור זאת יש לבחון את מגבלת תקרת הנכס.

נתון שנכסי התוכנית אינם זמינים לחברה, גם לא לאחר פירעון ההתחייבויות לעובדות.

אבל, נתון כי ההטבה הכלכלית הזמינה בצורה של קיטון בהפקדות עתידיות (מעבר להפקדות המיינמאליות הנדרשות) כתוצאה מעודף בתוכנית הינה בסך 120,000 נח נכון ליום 31.12.2017. המשמעות - הנכס נטו יכול להיות במקסימום 120,000 נח.

הקיטון כתוצאה מהשפעת תקרת הנכס מוצג גם ברווח כולל אחר, ונחשב כחלק מהמדידה מחדש.

פתרון שאלה 2

רקע:

החברה עוסקת באספקת חשמל ללקוחותיה באמצעות תחנות כוח בבעלותה. ביום 30.6.18 חתמה החברה עם לקוח על חוזה ל- 3 שנים. בגין החוזה, החברה נשאה/תישא בעלויות טיסה לגביהן היא זכאית להחזר מלא מהלקוח ללא קשר לחתימת החוזה, עמלת מכירה לאיש המכירות, ותשלום עמלה נוספת לאיש המכירות במידה והלקוח ירכוש מעל כמות מסוימת של חשמל.

סוגיה חשבונאית:

כיצד יש לטפל בעלויות השונות, ומה תהיה השפעתן על הדוח על המצב הכספי ליום 31.12.2018 ועל דוח רווח והפסד לשנת 2018.

דין וניתוח:

סעיפים רלוונטיים:

סעיף 91 ל- IFRS 15 :

"ישות תכיר כנכס את העלויות התוספתיות של השגת חוזה עם לקוח אם הישות מצפה להשיב עלויות אלה".

סעיף 92 ל- IFRS 15 :

"העלויות התוספתיות של השגת חוזה הן אותן עלויות שמתהוות לישות על מנת להשיג חוזה עם לקוח ושלא היו מתהוות לה אם החוזה לא היה מושג (לדוגמה, עמלת מכירה)".

סעיף 93 ל- IFRS 15 :

"עלויות להשגת חוזה שהיו מתהוות ללא קשר אם החוזה הושג יוכרו כהוצאה בעת התהוותן, אלא אם כן ניתן לחייב את הלקוח בגין עלויות אלה באופן מפורש ללא קשר אם החוזה הושג".

סעיף 98 ל- IFRS 15 :

"נכס שהוכר בהתאם לסעיף 91 או 95 יופחת על בסיס שיטתי שהוא עקבי עם ההעברה ללקוח של הסחורות או של השירותים אליהם מתייחס הנכס. הנכס יכול להיות קשור לסחורות או לשירותים שיועברו במסגרת חוזה ספציפי צפוי (כמתואר בסעיף 95(א))."

נתייחס לכל עלות בנפרד:

עלויות טיסה:

ניתוח

מדובר בעלויות שהיו מתהוות ללא קשר אם החוזה יושג אשר החברה צופה להשיב. עם זאת, ניתן לחייב את הלקוח בגין עלויות אלו במפורש ללא קשר אם החוזה הושג או לא, זאת בהתאם לסעיף 93.

מסקנה

על החברה להכיר בעלויות אלו כנכס (כנגד מזומן) ולהפחית אותו על פני תקופת החוזה – 3 שנים, ועל כן בשנת 2018 יופחתו ממנו 6 חודשים.

עמלה שתשולם לאיש המכירות בגין הצלחת החתימה על החוזה:

ניתוח

עלויות אלה הינן עלויות שהתהוו על מנת להשיג את החוזה. כמו כן, עלויות אלו לא היו מתהוות אם החוזה לא היה מושג – קרי, מדובר בעלויות תוספתיות. כיוון שהסכום שישולם אינו תלוי בשירות של איש המכירות אלא רק בערך הזמן, מדובר במחויבות של החברה כבר ביום 30.6.18.

מסקנה

מדובר בעלויות תוספתיות להשגת חוזה אשר החברה מצפה להשיב דרך העסקה עם הלקוח. על כן, על החברה להכיר בהתחייבות לשלם עלויות אלו ולהכיר כנגדה כנכס. את הנכס יש להפחית על פני תקופת החוזה – 3 שנים, ועל כן בשנת 2018 יופחתו 6 חודשים.

עמלה מותנית לאיש המכירות:

ניתוח

מדובר בעלות מותנית תוספתית להשגת חוזה שכן היא תשולם רק אם החוזה יושג. עלות זו היא הטבת עובד שתימדד בהתאם ל- IAS 19.

מסקנה

על החברה להכיר בהתחייבות אקטוארית בגין הטבת העובד כנגד נכס בגין עלויות חוזה. את הנכס יש להפחית על פני תקופת החוזה – 3 שנים. כלומר, בשנת 2018 יופחתו 6 חודשים.

שאלה 1

היגד 1 אינו נכון. סכום ההוצאה במקרה של העברת מענק הוני למענק התחייבותי ללא שינוי בשווי המענק שווה לשווי המענק ההוני במועד ההענקה המקורי + שינויים בשווי המענק ממועד השינוי ואילך. לכן, אם לא צפוי ששווי האופציה ירד בשנת 2019 סכום ההוצאה בשנת 2019 יהיה זהה.

היגד 2 נכון. הסיבה לכך היא שלא יהיה שינוי ברווח הבסיסי למניה בהשוואה לשנת 2018 כי ההוצאה תהיה זהה (כמוסבר בהיגד 1). לעומת זאת, כתבי האופציה לא יובאו בחשבון במסגרת חישוב הרווח המדולל למניה כי הם לא ניתנים להמרה למניות.

היגד 3 נכון: חישוב:

חלק הבעלים של האם ברווח הבסיסי של יוסף	240,000	$80,000 \cdot 3 =$
חלק הבעלים של האם ברווח המדולל של יוסף	236,220	$80,000 \cdot 2.95 =$
השפעת האופציות על חלק הבעלים ברווח	-3,780	$236,220 - 240,000 =$
השפעה על הרווח למניה של האם	-0.38	

רווח מדולל למניה של חברת יוסף:

השפעת המענק:

שווי אופציה במועד ההענקה	7.50	$12000/4/2000 \cdot 5 =$
תוספת מימוש מותאמת	21.00	$15 + 7.5 \cdot 4/5 =$
כמות המניות בחינם	1,600	$5 \cdot 2000 \cdot (25 - 21)/25 =$
רווח מדולל למניה	2.95	$300,000/(100,000 + 1,600) =$

היגד 4 נכון:

ביום 31.12.2018 חלק הזשמ"ש בקרן ההון הינו 100%. כתוצאה מהביטול חלקו יורד ל- 20%. לכן, הוא יורד ב-
דרך חלופית:

כתוצאה מהביטול יש להכיר בהוצאה מצטברת בספרי חברת יוסף בסך: $5 \cdot 2,000 \cdot 7.5 = 75,000$
ההוצאה שתוכר בשנת 2019: $75,000 - 12,000 = 63,000$

השפעה על הזשמש:

חלק בהפסד	-12,600	$63,000 \cdot 20\% =$
תמ"מ	63,000	
פקיעה	-60,000	$75,000 \cdot 80\% =$
סה"כ	-9,600	

$$12,000 \cdot 80\% = 9,600$$

שאלה 2

סך ההוצאות שיוכרו ברווח והפסד	
9,837	עלות שירות שוטף
2,472	הוצאות ריבית
-2,211	הכנסות ריבית
10,098	סה"כ
סך הפסד כולל אחר	
1,071	הערכה מחדש של ההתחייבות
-725	מדידה מחדש של נכסי תכנית
346	
10,444	סך הפסד כולל

היגד 1 אינו נכון משום שבדוח על המצב הכספי מציגים את הרווח/הפסד כולל אחר המצטבר בגין התכנית ולא את ההפסד כולל אחר באותה שנה.

היגד 2 אינו נכון בהכרח. אומנם, סה"כ עלות הריבית נטו היא 261 אלפי ש"ח (2,211-2,472), אך ניתן להציג את הוצאות הריבית והכנסות הריבית כחלק מהוצאות שכר עבודה.

היגד 3 נכון. ראה חישוב לעיל.

היגד 4 נכון.

שיעור ההיוון של צד ההתחייבות זהה לשיעור בצד הנכסים.

אם נחשב את שיעורי ההיוון המתקבלים על ידי חילוק הוצאות/הכנסות הריבית מיתרת הפתיחה של ההתחייבות/נכס, נקבל את התוצאות הבאות:

$2,472/60,248 =$	4.1030%
$2,211/53,402 =$	4.1403%

בגין הנכס הפער בין שיעור ההיוון של צד ההתחייבות לבין שיעור ההיוון של צד הנכסים נובע מהתשלומים אשר משפיעים על הוצאות/הכנסות הריבית.

לא ברור מתי התשלומים בוצעו לאורך שנת 2017.

תחת ההנחה שהתשלומים בוצעו בסוף השנה, הרי שלא תהיה להם השפעה על הוצאות הריבית, וככל שהם בוצעו במהלך השנה, הם יביאו להגדלת הוצאות הריבית.

המשמעות אם כך הינה כי השיעור היוון המינימאלי של צד ההתחייבות יהיה תחת ההנחה שהתשלומים בוצעו בסוף השנה. נוכיח זאת:

נניח שהתשלומים בוצעו ביום 1.1.17. במצב כזה הוצאות הריבית חושב על יתרת הפתיחה בניכוי התשלומים, כך ששיעור שיעור היוון של:

$$2,472/(60,248 - 11,454) = 5.066\%$$

במצב כזה הוצאות הריבית חושב על יתרת הפתיחה בניכוי התשלומים, כך ששיעור שיעור היוון של:

כלומר, שיעור ההיוון לא יהיה נמוך מ- 4.103%, אך לא גבוה מ- 5.066%.

שאלה 3

היגד 1 -

נכון

הנפקת מניות רגילות בשווי הוגן אינה משנה את הרווח למניה מכיוון שגידול המניות במחזור נעשה במקביל לגידול במשאבי החברה, ולכן תפיסת IAS 33 הינה כי מצב שכזה אינו אמור לשנות את הרווח למניה (קרי, הרווח יגדל פרופורציונאלית באותו שיעור כמו כמות המניות במחזור אשר גדלה). בנוסף, ייתכן כי ההנפקה בוצעה בסוף השנה.

היגד 2 -

לא נכון

רכישת המניות באוצר במחיר השונה ממחיר השוק (בין אם מעליו ובין אם מתחתיו) אכן תגרום לשינוי ברווח למניה של החברה (הן בבסיסי והן במדולל) אך היא לא תגרום לפער בין הרווח הבסיסי למניה לרווח המדולל למניה, קרי ההפרש בין השניים ישאר זהה.

היגד 3 -

לא נכון

למרות שהרווח הבסיסי למניה שווה לרווח המדולל למניה בשנת 2016, ייתכן שהיו מכשירים הניתנים להמרה, אך כאלו ללא השפעה מדללת על הרווח למניה בשנת 2016.

היגד 4 -

לא נכון

למרות שניתן לראות כי מיוחס הפסד לזכויות שאינן מקנות שליטה בשנת 2017, לא ידוע מהו מבנה ההחזקות של החברה, על כן לא ניתן לקבוע כי כל החברות הבנות מפסידות. דוגמה לפישוט, ייתכן שהחברה מחזיקה 100% בחברה רווחית ו- 70% בחברה הפסדית. יש לשים לב שהחברה לא מודדת את החברות הבנות שברשותה בדוחותיה הכספיים הנפרדים במודל השווי המאזני, אלא במודל העלות, כך שהרווח/הפסד של החברות הבנות אינו משפיע על מדידתן בדוח הנפרד.

פתרון שאלון רב ברירה

פתרון רב ברירה 4

היגד 1 לא נכון. זו הייתה הגדרת התחייבות לפי המסגרת המושגית 2010. לפי המסגרת המושגית החדשה הגדרת התחייבות הינה (סעיף 4.26): "התחייבות היא מחויבות בהווה של הישות להעביר משאב כלכלי כתוצאה מאירועים מהעבר".

לא נדרש כי "חזוי" שיהיה סילוק של משאבים כלכליים בעתיד, אלא נדרש כי כתוצאה מאירוע או עסקה שקרו בעבר יש מחויבות בהווה להעביר משאב כלכלי (מקור כלכלי) בעתיד מבלי שיש לישות יכולת מעשית להימנע מהעברת אותו משאב. משאב כלכלי הינו: "זכות שיש לה פוטנציאל להפיק הטבות כלכליות".

היגד 2 לא נכון. כדי שאינפורמציה תהיה רלוונטית עליה להיות בעלת ערך חיזוי או בעלת ערך מאשר, או שניהם, אך אין חובה ששניהם יתקיימו על מנת שהאינפורמציה תהיה רלוונטית. סעיף 2.7: "מידע כספי מסוגל לשנות החלטות אם יש לו ערך חיזוי, ערך אישור או את שניהם".

היגד 3 לא נכון. יש לתת חשיבות שווה להשפעות של בחירת בסיס המדידה הן על המאזן והן על הרווח הכולל.

לפי סעיף 6.23 "בעת בחירת בסיס מדידה לנכס או להתחייבות ולהכנסות או להוצאות המתייחסות, יהיה צורך להביא בחשבון את המהות של המידע שבסיס המדידה יפיק הן בדוח על המצב הכספי והן בדוח על הביצועים הכספיים".

היגד 4 נכון. הישות המדווחת יכולה גם שלא להיות להוות ישות משפטית נפרדת. לפי סעיף 3.10: "...ישות מדווחת אינה בהכרח ישות משפטית".

פתרון רב ברירה 5

היגד 1 - נכון

מענק הניתן לעובדי החברה הבת, ואשר מסולק על ידי החברה האם באמצעות מכשירים הוניים של החברה האם מביא להכרה בדוחות הכספיים המאוחדים של הוצאה כנגד קרן הון תשלום מבוסס מניות, ובמקביל, להכרה של מתנה אשר ניתנה על ידי הבעלים לזכויות המיעוט. בדוח על השינויים בהון המאוחד ניתן לראות שיש גידול בקרן הון תשלום מבוסס מניות של הבעלים, ובנוסף, יש השפעה שלילית על הקרן הון עסקאות עם המיעוט (בסך 10) – השפעה אשר בהחלט יכולה לייצג את המתנה כאמור. לכן, בהחלט ייתכן שניתן מענק כאמור בשנת 2018.

היגד 2 – נכון.

על פי הדוח על השינויים בהון המאוחד ניתן לראות בשורת התשלום מבוסס מניות כי הגידול בזש"מ"ש (20) גבוה מהמתנה שניתנה לו (10). קרי, ישנו מענק נוסף, מעבר למענק שבגינו הוכרה המתנה, אשר משפיע על הזש"מ"ש. בנוסף, אפשר גם לראות כי קרן ההון של החברה האם גדלה בסכום של 100, ואילו המתנה לזש"מ"ש היא רק 10. אם היה מדובר במענק יחיד לעובדי החברה הבת אשר מסולק על ידי החברה האם במכשירים ההוניים של החברה האם (כאמור בהיגד הקודם) אז המתנה לזש"מ"ש הייתה אמורה להיות בסכום של $20 (100 * 20\%)$.

היגד 3 - נכון

על פי הדוח על השינויים בהון המאוחד ניתן לראות בשורת התשלום מבוסס מניות כי קרן הון תשלום מבוסס מניות של האם גדלה בסכום של 100 ואילו המתנה לזש"מ"ש היא רק 10. המשמעות היא שיש מענק נוסף המסולק במכשירים ההוניים של החברה האם (כאמור בהיגד 2, אילו היה מדובר במענק יחיד, המתנה למיעוט הייתה בסך של 20). לכן, בהחלט ייתכן שמדובר במענק אשר ניתן על ידי החברה הבת לעובדיה בדרך של סילוק במכשירים ההוניים של החברה האם.

היגד 4 - נכון

על פי הדוח על השינויים בהון המאוחד, יתרת הפתיחה של קרן הון תשלום מבוסס מניות היא 0, אבל ייתכן והיה יעד ביצוע בגין מענקים שהוענקו בשנת 2017 ואשר נכון ליום 31.12.2017 לא היה צפוי שיושג, ולכן לא הוכרה הוצאה בגינם כנגד קרן ההון.

פתרון רב ברירה 6

כללי: הסדרי זיכיון למתן שירותים הינם הסדרים בהם המדינה מתקשרת בחוזה עם גוף מהסקטור הפרטי שבו אותו מפעיל מתחייב לתכנן, לבנות ולממן רכוש או תשתית כלשהם לשירות הציבור, ובתמורה להקמת הרכוש מקבל המפעיל זיכיון מהמדינה להפעיל את הרכוש לתקופה מוגדרת, וכן לספק שירותים נלווים הקשורים לרכוש. בתום תקופת הזיכיון מחזיר המפעיל את הרכוש למדינה או מאריך את תקופת הזיכיון.

בהתאם להוראות IFRIC 12 "הסדרי זיכיון למתן שירות", כאשר מתקיימים התנאים שבסעיף 5:

1. המעניק שולט או מסדיר אילו שירותים המפעיל חייב לספק האמצעות התשתית, למי הוא חייב לספק אותם, ובאיזה מחיר, וכן
 2. המעניק שולט – באמצעות בעלות, זכות מוטב או בדרך אחרת בזכות שייר משמעותית כלשהי בתשתית בסיום תקופת ההסדר, התשתית המוקמת אינה מוכרת כרכוש קבוע בדוחות הכספיים של המפעיל. במקביל, המפעיל יכיר בהכנסות מהקמת התשתית כנגד נכס פיננסי, או כנגד נכס בלתי מוחשי, או כמודל משולב הכולל הן נכס פיננסי והן נכס בלתי מוחשי בהתאם לנסיבות, כאשר במהות המבחן הוא האם התקבול הוא בלתי מותנה ואז יוכר כנכס פיננסי, אחרת הוא יוכר כנכס בלתי מוחשי (ראה סעיפים 16-17 לפרשנות).
- במקרה האמור התנאים שבסעיף 5 מתקיימים, ולכן המקרה נמצא בתחולת הפרשנות ומאחר וקיימת זכאות לקבלת תמורה מהמדינה – תמורה כספית בלתי מותנית, וכן, זכות לחייב משתמשים בשירות הציבורי, יוכר מודל משולב הכולל נכס פיננסי ונכס בלתי מוחשי בגין שירותי ההקמה. בכל מקרה, אין להכיר ברכוש קבוע בהתאם להוראות הפרשנות.

היגד 1 – נכון, כאמור לעיל.

היגד 2 – נכון, כאמור לעיל.

היגד 3 – לא נכון. בתקופת ההקמה החברה תכיר בהכנסות כנגד נכס בלתי מוחשי ונכס פיננסי. בתקופת התפעול החברה תכיר בהכנסות בגין תשלומי האגרה בהתאם לגבייה בפועל.

היגד 4 – לא נכון. אומנם, חלק מהכנסות ההקמה יוכרו כנגד נכס בלתי מוחשי אשר יופחת על פני תקופת ההפעלה. עם זאת, הסכום אשר ייוחס לנכס הבלתי מוחשי נגזר מהפער שבין ההכנסות שיוכרו בגין תקופת ההקמה לבין הסכום אשר נרשם כנגד נכס פיננסי (סכום אשר מתבסס על היוון תזרימי המזומנים המובטחים בסך 555 מיליון ש"ח על פני תקופת ההפעלה). לכן, לא ניתן לומר כי הסכום אשר ייוחס לנכס הבלתי מוחשי הינו בהכרח 555 מיליון ש"ח.

פתרון רב ברירה 7

כללי: IFRIC 19 עוסק בטיפול החשבונאי הנדרש כאשר תנאים של התחייבות פיננסית נקבעים מחדש באופן שהישות מנפיקה מכשירים הוניים למלווה כדי לסלק חלק מהתחייבות פיננסית או כולה.

הפרשנות אינה חלה במקרה והמלווה הוא גם בעל מניות ישיר או בעל מניות עקיף ופועל מתוקף היותו כזה (סעיף 3(א)). כמו כן, הפרשנות אינה חלה כאשר תנאי האג"ח המקוריים מאפשרים המרה להון (סעיף 3(ג)).

יש להבחין בין ה- 30% שנרכשו ע"י הציבור שהינם בתחולת הפרשנות, לבין ה- 70% האחרים שנרכשו ע"י חברת "דניה סיבוס" - בעלת השליטה.

לגבי האג"ח שנרכשו ע"י בעלת השליטה, הפרשנות לא חלה עליהן. בהתאם לפרשנויות מקובלות יש לטפל בהן במישור ההוני בלבד, או להכיר בגינן ברווח/הפסד על פי הפער בין שווי השוק לבין תנאי ההסדר מול בעלת השליטה ואת היתר לזקוף להון (לא נדרש לצורך הפתרון).

לגבי חלק האג"ח המוחזק ע"י הציבור, ביטול האג"ח וההמרה למניות יטופלו בהתאם להוראות הפרשנות, ולכן יש לגרוע את ההתחייבות בהתאם לערך הפנקסני, המניות שהונפקו תימדדנה בשווי הוגן וההפרש ייזקף לרווח והפסד.

להלן חישוב הרווח שיוכר בגין ההסדר:

גריעת הערך הפנקסני של האג"ח - $0.3 * (fv=600,000, n=3, pmt= 24,000 i=5\%) = 175,098$

שווי הוגן של המניות - $0.3 (600,000/60*50) = 150,000$

רווח מהסדר החוב - 25,098 ש"ח.

היגד 1 – נכון. כאמור לעיל.

היגד 2 – נכון. במועד החתימה על ההסדר והנפקת המניות החברה מקטינה את ההתחייבות בסכום של $(fv=600,000, n=3, pmt= 24,000 i=5\%) = 583,661$, ולכן כתוצאה מהחתימה על ההסדר והנפקת ההון כנגד סגירת ההתחייבות הונה העצמי יגדל במסגרת דוחותיה הכספיים העצמאיים יהיה בסך של 583,661 (בין אם כנגד רווח ובין אם כנגד ההון ישירות).

היגד 3 – לא נכון. בדוחות הכספיים המאוחדים של דניה מוצג רק הסכום אותו חייבת הקבוצה כלפי חיצוניים – 175,098. כתוצאה מההסדר תבוצע מחיקה של ההתחייבות כנגד הנפקת מניות של החברה ושיעור ההחזקה של דניה בחברה ישתנה – משקיעים פרטיים ודניה יקבלו מניות נוספות של החברה בחלוקה של 30/70, חלוקה שונה משיעור ההחזקה של דניה בחברה לפני ההסדר (74.2%). השינוי כאמור יבוא לידי ביטוי בחלוקות ההון בין הבעלים למיעוט. מהאמור נובע כי אומנם סה"כ ההון המאוחד יגדל כתוצאה מסגירת ההתחייבות בסך 175,098, אך הגידול כאמור יתפצל בין ההון המיוחס לבעלים לבין ההון המיוחס לבעלי מניות המיעוט.

היגד 4 – נכון, כאמור לעיל במצב זה הפרשנות לא חלה. יש לשים לב כי גם אם יחס ההמרה משתנה כתוצאה מההסדר (בהשוואה ליחס המקורי) באופן אשר מתמרץ/מעודד את המחזיקים להמיר את ההתחייבות להון, הרי שבמצב שכזה תירשם הוצאה בגין ההטבה שניתנה למחזיקים בהתאם להוראות סעיף 35 ל- IAS 32, אך בוודאי שלא יירשם כתוצאה מכך רווח.

פתרון רב ברירה 8

היגד 1 – נכון. היות ששירותי ההובלה ושירותי ההרכבה הינם שירותים פשוטים, מדובר בחוזה בעל שלוש מחויבות ביצוע נפרדות: אספקה, הובלה והרכבה. בנוסף לכך, כל אחד מן המטבחים מהווה מחויבות ביצוע בפני עצמה, למרות שמדובר בחוזה בודד. על כן, נכון לתום הרבעון הראשון החברה תכיר בהכנסות בגין אספקת המטבח הראשון והובלתו, בעוד ברבעון השני תוכר יתר ההכנסה בגין חוזה זה (סעיפים 22 ו-27 לתקן).

היגד 2 – לא נכון. ראה הסבר להיגד 1.

היגד 3 – לא נכון. על פי סעיפים 105-108 לתקן, היות שנכון לתום הרבעון הראשון לחברה אין זכות בלתי מותנית לתמורה בגין העברת המוצר, היא תכיר בנכס בגין חוזה. עם זאת, על פי סעיף 108, כאשר התנאי היחידי לקבלת הסכומים הינו חלוף הזמן (טרם עבר חודש מיום הרכבת המטבחים), החברה תכיר ביתרת חייבים, ולא ביתרה נכס בגין חוזה, ולכן בתום הרבעון השני יוכר נכס חייבים בלבד.

היגד 4 – לא נכון. היות שמדובר על מצב בו הלקוח אינו יכול להפיק תועלת נפרדת מרכיב אחד בלבד, מדובר בחוזה בעל מחויבות ביצוע אחת הנוגעת לאספקה של שני הרכיבים יחדיו. על כן, היות שנכון לתום הרבעון הראשון סופק רכיב אחד בלבד מתוך מחויבות זו, החברה לא תכיר בהכנסה כלל, ובהקבלה לא יוכרו נכסי חוזה בדוחותיה הכספיים. יש להדגיש כי ההכרה בהכנסה בגין מחויבות זו מקוימת בנקודת זמן ולא לאורך זמן, זאת על פי סעיפים 32-37 לתקן, ונקודת הזמן שבה תוכר ההכנסה תהיה מועד האספקה, ההובלה וההרכבה של שני המטבחים, זאת על פי סעיף 38 לתקן.

פתרון שאלה 4- בנושא תזרים מזומנים

נדרש א' - הכנסות והוצאות מיומן שיוצגו בדוח רווח והפסד		
הכנסות ריבית		
פקדון לז"ק - ספרי החברה	7,800	
הכנסות מהפרשי שער		
פקדון לז"ק - ספרי החברה	11,100	
פיקדון חברת דקל	650	
הוצאות הפרשי שער		
תשלום 1.8.18 במבוק	6,000	
שיערוך לשווי הוגן תמורה מותנית		
הוצאות מיומן בגין שינוי בש"ה תמורה מותנית	59,400	
שיערוך לשווי הוגן תמורה מותנית טרם שולמה	40,000	
נדרש ב' - הפרשי תרגום בגין יתרת מזומנים במט"ח		
הפרשי שער פיקדון חברת דקל	650	1300*50%
הפרשי תרגום מזומן חברת אורן	3,550	
הפרשי תרגום מזומן חברת במבוק	15,300	
	19,500	
נדרש ג' - רכישת חברת במבוק		
מועד צירוף העסקים - פעילות השקעה		
רכישת במבוק - 1.7.18 - מזומן שנכנס	125,000	
תשלום תמורות הרכישה		
תשלום מזומן 1.8.18	-306,000	פעילות השקעה
תשלום בגין תמורה מותנית		
פעילות השקעה	-84,000	
פעילות שוטפת	-50,400	
סה"כ	-134,400	התקבל גם פתרון של רישום כל הסכום של 134,400 בפעילות שוטפת.
נדרש ד' - רכישת חברת דקל		
מזומן שיצא, נטו - פעילות השקעה	-140,000	
חישוב 1 - פקדון לזמן קצר		
י.פ. 1.7.2018	384,000	$100,000 \times 3.84 =$
הכנסות מיומן	7,800	$100,000 \times 4\% \times \frac{6}{12} \times 3.9 =$
הכל' הפרשי שער	11,100	
י.ס. 31.12.2018	402,900	$100,000 \times (1 + 4\% \times \frac{6}{12}) \times 3.95 =$
חישוב 2 - השקעה בחברת אורן		
מטבע הפעילות של אורן דולר, קרן ההון בגין יתרת המזומנים מוצגת כחלק מהפרשי השער על המזומן. שחזור הפרשי התרגום בגין המזומנים של אורן:		
קרן הפרשי תרגום בגין מזומן - בלתי תלוי:		
12.17	\$	ש"ח
1.7.18 רכישת ר"ק במזומן	30,000	114,000
1.10.18 פירעון זכאים בגין ר"ק	-10,000	-38,400
1.10.18 דיבידנד ב מזומן	-10,000	-38,700
רווח במזומן	25,000	-38,700
קרן הפרשי תרגום מזומן	-	97,000
12.18	25,000	3,550
	4.0	98,750
חישוב 3 - השקעה בחברת במבוק		
ביום 1.7.18 רכשה חברה א' 100% מבמבוק (מטבע פעילות אירו):		
מזומן שנכנס-	125,000	$25000 \times 5 =$
יצא-	0	
	125,000	
זכאים בגין הרכישה:		
המזומן ישולם באשראי (תנאי אשראי מקובלים) ולכן נוצרים זכאים בסך של:	300,000	
תמורה מותנית:		
תמורה מותנית לזמן קצר (בזכאים):	75,000	
תמורה מותנית לזמן ארוך:	100,000	
עלויות עסקה בגין רכישת ההשקעה		
ח' הוצאות	5,000	יוצג בפעילות שוטפת (מאחר ואין להכיר בפעילות השקעה בסכומים שאינם מוכרים כנכס).
ז' מזומן	5,000	
תשלום למוכרים ביום 1.8.18:		
ח' הוצאות הפרשי שער	6,000	שוטפת התאמות לרווח
ז' זכאים	6,000	
ח' זכאים	306,000	$60000 \times 5.1 =$
ז' מזומן	306,000	פ. השקעה (תשלום "בסמך" לאחר חודש)

תמורה מותנית:

תמורה מותנית ששולמה ב- 31.12.18:

דגש: במועד הרכישה הוכרז נכסים נטו בגובה השווי ההוגן של התמורה המותנית למועד הרכישה. לפיכך, בפעילות השקעה מוצג סכום שמשקף את השווי ההוגן למועד הרכישה בתוספת הפרשי השער בגין.

ח' הפסד משערך תמורה מותנית	P.N.	59,400
ח' זכאים	$15,000 \times 5 =$	75,000
ז' מזומן	$24,000 \times 5.6 =$	134,400

פיצול תשלום המזומן	
פעילות השקעה	84,000
פעילות שוטפת	50,400
סה"כ	134,400

התקבל גם פתרון של רישום כל הסכום של 134,400 בפעילות שוטפת.

תמורה מותנית שטרם שולמה עד ליום 31.12.18:

ח' הוצ' מימון (שערך)	$25000 \times 5.6 - 5 \times 20000 =$	40,000
ז' התח' בגין תמורה מותנית	שוטפת התאמות לרווח	40,000

הפרשי תרגום מזומן:

ש"ח		\$	
125,000	5.0	25,000	- 1.7.18 - נתון
5,300	5.3	1,000	רווח במזומן 7-12/18
15,300		-	ק"ן הפרשי תרגום בגין מזומן
145,600	5.6	26,000	12.18

חישוב 4 - השקעה בחברת דקל (פעילות משותפת)

דקל היא פעילות משותפת - שליטה משותפת+הסכם אשר קובע זכויות ישירות בנכסים ומחויבות להתחייבויות

חישוב הפרשי השער בדוח המאוחד על תזרימי מזומנים בגין החשבון הדולרי (בדוח המאוחד הפרשי השער מוכרים ברו"ה):

נגדיר: $X =$ יתרת העו"ש בדולר

חישוב סכום החשבון הדולרי	$X \times (3.82 - 3.8) =$	200
	$X =$	10,000

חשבון עו"ש דולרי	\$	נ"ח	
31.12.2017	10,000	38,000	
הפרשי שער		200	$10,000 \times (3.82 - 3.8) =$
31.3.2017	10,000	38,200	
הפרשי שער		1,300	PN
31.12.2017	10,000	39,500	
תמורה ששולמה לרכישת חברת דקל -	-250,000	פ. השקעה	
מזומן שנכנס - 31.3.18 (50%)	110,000	$50\% \times 220000 =$	
מזומן נטו לפעילות השקעה	-140,000		

השפעת מימוש האופציות - שינוי בשיעור החזקה בתוך שליטה

נשים לב כי בוצעה המרת אופציות שהנפיקה חברת. כאשר גם חברת אי המירה אופציות. מבחינת הקבוצה, ישנו גידול בהון בגובה המזומן שהתקבל מחיצוניים. מגד, יש שינוי בושמיש, כל זאת כנגד קרן הון עסקאות עם זשמיש. לחברת הבת 10,000 אופציות מוגפקות. מתוכן- 9,000 מוחזקות על ידי החברה. נתון כי 20% לרבות החברה המירו אופציות למניות. מכאן :

מוזמן (תוס'ם מחיצוניים)		2,000		דוח נקי 1-6	
הרומת הבת 30.6.19 לפני המרת אופציות	טורל הון השייד לאופציות (שווי הוגן למועד צירוף העסקים)	3,039,185	-560	חון 1.1	ביטול דוח
		10,000*19=	648,798	2,040,947	מין אנח אם
הרומת הבת 30.6.19 לאחר המרת אופציות	טורל הון השייד לאופציות (שווי הוגן למועד צירוף העסקים)	3,059,185	20,000	הרומה לפני המרה	מוזמן מהמימוש
		6,000*19=	3,039,185	3,039,185	

שינוי בושמ"ש מ"ר:

דשמיש לפני	1,481,576	דשמיש לפני	19,000	10%*190,000=
דשמיש אחרי	1,482,664	דשמיש אחרי	15,000	10%*152,000=
שינוי	1,088	שינוי	-3,800	

סה"כ שינוי בושמ"ש

-2,712

פיק יוסט:	חובת	זכות
מוזמן (חיצוניים)	2,000	10%*2,000=
דשמיש	2,712	3,800*977=
קרן הון - עסקאות עם דשמיש (P.N)	4,712	P.N.

שלב 4 - הצגה:

הון מניית	פרמיה	הקבולים בלו	אנ"ח הון - סדרה א'	אנ"ח הון באוצר	אופציות באוצר	עסקאות עם דשמיש	עודפים	סה"כ שינוי לבעלים	דשמיש	סה"כ
100,000	200,000	170,000	-	-	-	650,000	1,120,000	-	1,319,000	1,120,000
1,000	36,000	-17,000	34,552	-3,455	-62,000	4,712	20,000	-2,712	34,552	34,552
							-42,000	-42,000	437,336	1,859,517
							1,422,181	1,422,181		
31.12.19	101,000	236,000	153,000	-3,455	-62,000	4,712	2,072,181	2,535,990	1,753,624	4,289,614

פתרון שאלה 6

נדרש א' - פקודות יומן בגין אופציית מכר ואופציית רכש בדוחות העצמאיים של חברה ב' לשנים 2018-2019

אופציית רכש		אופציית מכר	
י.פ קרן הון	50000	מדובר בחוזה הכולל מימון חוץ מאזני, ולכן הטיפול הוא יצירת התחייבות לפי הערך הנוכחי של התשלום הצפוי כנגד קרן הון	5000*10
מדובר במכשיר הופי ולכן אין פקודות עד הפקיעה		ח' מ'זומן	12,000
		ז' התחייבות	86,678
		ח' קרן הון	74,678
		ח' הוצ' מימון	4,231
		ז' התחייבות	4,231
		התחייבות י.ס.	90,909
		ח' הוצ' מימון	9,091
		ז' התחייבות	9,091
		יתרת התחייבות	100,000
		פקיעה ח' התחייבות	100,000
		ז' קרן הון	74,678
		ז' פרמיה	25,322

נדרש ב'- דוח על השינויים בהון המאוחד לשנים 2018-2019

קרן הון	עסקאות	עם הזשמש	עודפים	סה"כ	זשמש	סה"כ
הון מניות	פרמיה	50,000	1,000,000	1,070,000	128,000	1,070,000
י.פ	רכישת בנ			0	-74,678	128,000
הסברים	הנפקת אופציית מכר			0	-74,678	-74,678
שנ 2018	רווח כולל			286,615	9,154	295,769
י.פ	ס.			1,286,615	62,475	1,419,091
הסברים	פקיעת אופציית מכר			20,257	79,743	100,000
שנ 2019	פקיעת אופציית רכש			48,000	-48,000	0
י.פ	רווח כולל			282,727	8,182	290,909
				1,569,343	102,400	1,810,000

הסברים

הסברים שנת 2018	
שלב 1 - עודף עלות	
שווי הוגן נכסים מזוה 400,000	שווי הוגן אופציית רכ 60,000
שווי הוגן נכסים	שווי הוגן נטו השייר
מזוהים נטו השייר	לבעלי מניות רגילות 340,000
תמורה	628,000
הון עצמי	400,000
עודף עלות - מיוחס י	228,000
שלב 2 - אירועים מתוחדים	
ביטול השקעת א' ב 500,000	
אופציית רכש - אין להתחייב כי ההתחייבות היא לחיצוניים והיא נכונה מבחינת הקבוצה	
שלב 3 - חלוקות	
טיפול באופציית מכר	
מכיוון שמדובר על מכשיר הופי שהונפק לחיצוניים יש ליצור זשמש בגין	
ח' מ'זומן	12,000
ז' התחייבות	86,678
ח' זשמש	74,678
חלוקת חוץ	
תרומת האם	250,000
תרומת הבת	45,769
חלק הבעלים	286,615
חלק הזשמש	9,154
חלוקת הון י.ס - לא נדרש לפתרון	
תרומת הבת	371,091
מיוחס לאופציות	60,000
מיוחס לאופציות מכר	-74,678
מיוחס למניות רגילות	385,769
תרומת האם	1,048,000
חלק הבעלים	1,356,615
חלק הזשמש	62,475
	1,419,091

הסברים שנת 2019			
שלב 1 - עודף עלות			
מוניטין	228,000		
שלב 2 - אירועים מיוחדים			
ביטול השקעת א' בב	500,000		
שלב 3 - חלוקות			
טיפול בפקיעת אופציית מכר			
ההתחייבות בספרים	100,000		
לאחר הפקיעה הקבוצה בעצם זכתה ב12,000 ש"ח כתוצאה מהנפקת האופציה (בפיכי הוצאות המימון שנרשמו) - הגידול בהון צריך להסתכם ב25,322 :			
מזומן שצריך להיות ו	12,000		
הוצאות מימון שנרשמו	13,322		
גידול בהון שצריך לו	25,322		
בדומה לפקיעת אגח הון - 21 הגידול בהון צריך להתחלק בין הבעלים לזשמש כי הרי לא הגיוני שהזשמש סופג את כל ההתחייבות במועד היצירה שלה ולא מקבל את הסכם בחזרה			
ח' התחייבות	100,000		
ז' זשמש	79,743		
ז' קרן הון עסקאות ע	20,257		
PN או 0.2*25,322+74,678=			
	25,322*0.8=		
טיפול בפקיעת אופציית רכש			
האופציה פקעה ולכן השתנו החלוקות - 60,000 ש"ח שהיו מיוחסים לזשמש עכשיו מחולקים בין הבעלים לזשמש			
זשמש לפני	60,000		
זשמש אחרי	12,000		
שני בזשמש	48,000		
ח' זשמש	48,000		
ז' קרן הון עסקאות ע	48,000		
חלוקת רווח			
תרומת האם	250,000		
תרומת הבת	40,909		
	50,000-9,091=		
חלק הבעלים	282,727		
חלק הזשמש	8,182		
חלוקת הון י.ס. - לא נדרש לפתרון			
תרומת הבת	512,000		
תרומת האם	1,298,000		
חלק הבעלים	1,707,600		
חלק הזשמש	102,400		
	1,810,000		
TRUE	בדיקה		
TRUE	בדיקה		
TRUE	בדיקה		